

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Krazma.
Niedz. Zesł. Ducha Ś.
Pon. Świąteczny
Wt. św. Norberta B.
Sr. św. Roberta Op.
Czw. św. Maksyma B.
Piąt. św. Pryma

Wschód słońca godz. 3 m. 45
Zachód słońca godz. 8 m. 12
Dług. dnia godz. 16 m. 27
Przybyło dnia g. 8 m. 54

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd M 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 3 czerwca 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza M 23; w Pabianicach u p. Teodora Minkę; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz polowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Koncert w ogrodzie
TEATR LETNI
MANNTEUFFEL

Czwartek i Czerwiec

OTWARCIE TEATRU LETNIEGO

tylko pierwszorzędne atrakcje a mianowicie: „Kwartet wirtuozów”, „Towarzystwo Wilhelminy”, „Holenderscy śpiewacy i tancerze”, „Stollson i Lilly”, Pantomina komiczna, „Les 5 Boules” wykonywających sceny z życia wschodniego, zwani Ali-Ba-Ba, Kretona, psy tresowane, Towarzystwo akrobatów „Onras”.

Koncert pod przewodnictwem kapelmistrza Jana Schirmera.

1877 r.

1882 r.

1886 r.

1896 r.

Reklamujący sam siebie swą dob ocia
Nieporównany w smaku i gatunku

NATURALNY **KONIAK** KAUKASKI

PIOTRA SMIRNOWA

1025-12-1

DOSTAĆ WSZĘDZIE.

Strzałki wskazują sposób rozcięcia KREMU.

Piękność nadają twarzy przy jednoczesnem użyciu

Kremy i Mydła „PSYCHE”

1. Krem Przeciwpiegowy (również usuwa plamy, pryszcze, opaleniznę, liszaje)

2. Krem Udelikatniający (usuwa zmarszczki). Nagrodzone Złotym medalem w 1908 r. i zaświadczone przez Radę Lekarską za № 1511. Żądać wszędzie i tylko z plombą wynalazcy.

A. Charemzy

wł. Apteki i Laboratorium w Łodzi, ulica Średnia 10. Słoik 50 kop.

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO

poleca apteka W. DAN-ELECKIEGO.

Łódź, Piotrkowska M 130, tel. 12-93. 423r

Wobec nieuczciwej konkurencji, podającej swój niedolny produkt za kefir yckiego, zawiadamiamy Szanownych Odbiorców, iż kefir nasz ekspedujemy wyłącznie we flaszkiach firmowych i zawsze z etykieta K. Życkiego.

Z poważaniem

K. Życki.

Numer dzisiejszy składa się z 16-tu stron.

50% oszczędności opalu,
usuwa wilgoć
patent MULTIPLIKATOR OGRIEWANIA

Dr. W.P. Klobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

Młodzieniec (chrześcijanin)

z ładnym charakterem pisma otrzyma zajęcie w Instytucji bankowej, jako pomocnik buchaltera. Wymagana znajomość buchalterii. Szczegółowe oferty można składać w administracji „Rozwoju” do dnia 5 czerwca r. b. dla „Wzajemnego Kredytu”. 1984

Dr. med. Leyberg

2075

powrócił.

EAU DE COLOGNE
AUX FLEURS
ED. PINAUD PARIS

2217-18

W poniedziałek święto kwiatów.

Z powodu uroczystości Zielonych Świątek, numer następny „Rozwoju” wyjdzie we wtorek o zwykłej porze.

LOKAL 30x20

na I-em piętrze

do wynajęcia od 1-go Lipca w nowym budynku

Piotrkowska 100,

odpowiedni dla Towarzystwa, na Bank, Hurtowe składy i t. p.

Wiadomość u

Schmechla i Rosnera.

Witajcie!

W mury najprzedniejszego przemysłowego grodu w Polsce, przybyli tu z różnych jej zakątków, wstępujecie synowie polskiej ziemi.

Historji Łodzi nie będziemy kreślili, bo ją dostatecznie znacie; powstała ona przedsiębiorczością obcych, pracą zaś waszych braci—robotników polskich.

Ściera się tu przedsiębiorczość z pracą. Inicytorzy interesów osiągają znaczne korzyści i z zazdrością strzegą tych pełnych złotych, jak Cerber wejścia do podziemi!

Żądza kapitału, chęć nagromadzenia jak-największych jego zapasów—tak znieczula ludzkie serca, że nawet święte obowiązki w poszanowaniu cudzych sił i cudzego zdrowia znikają wobec niej zupełnie.

Nie traci jednak serca i jego wielkich przymiotów miłości bliźniego ten, co tu za swoje prawa walczy i, pracując o zdobycie kawałka chleba, dąży również do lepszej pozycji społecznej.

Robotnik polski, ten ogół rodzimy nasz, który od wieków tu osiadł, wita Was, bracia, w swoich progach pracy, złanych własnym potem, okupionych nadludzkim wysiłkiem.

Nie otwiera Wam złoconych drzwi u pałaców, bo te są nie jego! nie wydobywa ze skrzyń malowanych szat barwnych, ludowych, bo te zszarzały wśród okopconych murów miejskich; ale ten robotnik przynosi na Wasze spotkanie to samo chłopskie szczere serce, które tętni u całego ludu polskiego—i woła głosem pełnym dźwięku rodzimego, wraz z całym ogółem inteligencji polskiej:

Witajcie!

REDAKCJA.

25-lecie

Towarzystwa lekarskiego łódzkiego.

Towarzystwo lekarzy m. Łodzi, którego ustawa zatwierdzona została dnia 12 września 1886 roku, faktycznie rozpoczęło swą działalność naukową na jesieni 1885 roku. W październiku tego roku z inicjatywy dr. Józefa Kolińskiego odbyło się zebranie grona lekarzy w mieszkaniu dr. Jana Wisłockiego, celem omówienia sprawy uzyskania zatwierdzenia ustawy Tow. lekarskiego na wzór

istniejących już towarzystw w niektórych miastach gubernialnych Królestwa, mianowicie w Kaliszu, Lublinie i Płocku, posługujących się ustawą normalną dla miast gubernialnych.

Powyzsza ustawa przesłana do zatwierdzenia, uzupełniona została przez władze paragrafami 3 i 4, oraz uwagą do par. 24-go.

Podanie do władz podpisali jako założyciele: Altenberger, Stanisław Barcikiewicz, Maksymilian Cohn, Karol Jonscher, Józef Koliński, Juliusz Lohrer, Władysław Messing, Stanisław Plichta, Herman Rundo, Henryk Tugendhold, Jan Wisłocki i Adolf Wolberg.

Zaraz po wysłaniu podania, co nastąpiło w listopadzie tegoż roku, rozpoczęły się prawidłowe posiedzenia naukowe lekarskie co miesiąc, początkowo w mieszkaniu dr. Tugendholda, a następnie dr. Kolińskiego. Przewodniczył na tych posiedzeniach od samego początku dr. Lohrer, sekretarzem był dr. Koliński, chociaż praca sekretarza nie była wielka, ponieważ nie pod protokół posiedzeń nie było wpisywane. Innych urzędów na razie nie było potrzeba. Składki nie były zbierane, a więc nie było kary. Bibliotekarz również był zbędny.

Szczupłe grono 12 założycieli wkrótce się powiększyło przez zapisanie się do Towarzystwa 6-iu lekarzy, mianowicie: E. Buchmana, Goldsoba, K. Jasińskiego, Kelma, Likiernika i Przedborskiego.

Przy ówczesnym liczebnym składzie personelu lekarskiego szczupłe grono 18 członków Towarzystwa lekarskiego stanowiło połowę wszystkich zamieszkałych tutaj lekarzy.

Dnia 12 listopada 1906 roku odbyło się posiedzenie inauguracyjne urzędowo zatwierdzonego Towarzystwa, na którym wybrany został zarząd i rozpoczęta została urzędowa działalność Towarzystwa.

Do zarządu Towarzystwa weszli pp.: Julian Lohrer (prezes), Karol Jonscher (wiceprezes), Józef Koliński (sekretarz), Maurycy Likiernik (skarbnik) i Herman (bibliotekarz).

Posiedzenia odbywały się w dalszym ciągu u dr. Kolińskiego, dopiero od lipca 1887 roku wynajęto specjalny lokal w postaci sublokaty w Towarzystwie pop. przemysłu i handlu.

Dzisiaj Towarzystwo liczy przeszło stu członków, życie naukowe płynie szerszym korytem, niż przed 25-iu laty.

Życzyć należy, aby pracy tej zawsze przyświecała ta sama uczciwa tendencja obywatelska i ten sam zapał, jaki ogarniał pierwszych pracowników—pozostał nadal.

Łódzkie Tow. lekarskie, któremu przewodniczyli kolejno doktorzy: Lohrer (1885—1898), K. Jonscher (do roku 1905), Rundo (1905), Ksawery Jasiński (do roku 1910) i Alfred Krusche, spotężniało dziesięciokrotnie i wzrosło do liczby 108 członków.

Z coraz bardziej ożywającym się ruchem naukowym wśród lekarzy łódzkich, odczuto potrzebę założenia osobnego czasopisma, mającego w pierwszym rzędzie na celu zjednoczenie lekarzy prowincjonalnych.

Czasopismo lekarskie odegrało niewątpliwie poważną rolę w pobudzeniu dalszych kół lekarskich do zbiorowej pracy. W pierwszych latach

tęgo wydawnictwa założono Towarzystwa lekarskie: w Częstochowie (1902), Radomiu (1902), Kielcach (1905). W roku 1907 powstało Towarzystwo lekarskie w Siedlcach, w roku bieżącym wreszcie Towarzystwo lekarzy Zagłębia Dąbrowskiego. W tychże latach odbywały się, bez organizacji stałej, naukowe zebrania lekarskie w Kutnie i Łęczycy.

Powstawanie i dotychczasowa działalność Towarzystw lekarskich jest pocieszającą wskazówką, że prąd naukowy rozlewa się u nas coraz szerzej nie tylko wśród lekarzy stołecznych i że w zawodzie lekarskim nie brak jest wytrwałości i umiejętności pracy zbiorowej.

Przed kilku laty przeleciały przez kraj burze, które wprowadziły nie zmioły całego dotychczasowego dorobku, ale głęboko wstrząsnęły społeczeństwem, wstrzymały i osłabiły pracę na wielu polach, a zwłaszcza na polu pracy umysłowej, przeczuliły szeregi lekarzy zagubionych na Daleki Wschód i wstrzymały prawidłowy przyrost młodych pracowników.

Łódzkie Towarzystwo lekarskie, zrozumiałwszy doniosłość chwili i swoje zadanie, równocześnie z jubileuszem zorganizowało pierwszy zjazd lekarzy prowincjonalnych Królestwa Polskiego.

(a)

Choroby tajemnicze.

I.

Długa jest lista chorób nieuleczalnych.

Oto małe dziecię, nie mające jeszcze lat dziesięciu: członeczki jego podlegają zanikowi, nóżki są bezwładne, ramiona się kurczą, paraliż mięśni pozbawia te nieszczęśliwe istotki możności ruchów. Choroba ich—to myelitis w formie ostrej, czyli paraliż dziecięcy, cierpienie zaraźliwe, grasujące we Francji, Niemczech, Austrii, Skandynawii, a tak częste w Stanach Zjednoczonych, że w Nowym Jorku i Bostonie pozamykano szkoły przez ostrożność.

Dr. Flexner, dyrektor laboratoryjów Rockfeller'a, po dwuletnich studiach nad tą chorobą, stwierdził, że okres inkubacyjny (okres czasu od wejścia zarodka w ciało do chwili wybuchu choroby) trwa od 4 do 20 dni, średnio 8 do 10; przez ten czas choroba niczem się nie zdradza. Objawy jej każą wnioskować, że jest pasorczytniczą. Pasorczytów jednakże Flexner nie zdołał wykryć.

Kiedy w r. 1909 choroba nawiedziła jednocześnie także Francję i Niemcy, wzięli się do metodycznych badań bakteriologicznych: we Francji Landsteiner i Levanditi, w Stanach Zjednoczonych Flexner i Lewis. Ale przez najgęstsze filtry przeciekał ten drobniutki mikrob, najmniejszy z poznanych dotąd. Dopiero zabarwiając wyciek i rozpatrując go, dostrzeżono w ultramikroskopie malutkie punkciaki kuliste, albo lekko owalne—prawdopodobnie tajemnicze pasorczyty. Sprawdzone, że tysięczna część centymetra sześciennego tych zarazków, do móżgu małpiego wstrzyknięta, wywołuje chorobę: polimielitis.

Zarazki przebywają całe tygodnie i miesiące w glicerynie, podlegają miesiącami wysuszeniu w potażu gryzącym, znoszą temperaturę 2—4 stopni zimna i nie tracą swej jadowitości. Dopiero przetrzymane pół godziny w temperaturze 45 do 50 stopni ciepła, przestają powodować chorobę, a niszczy je woda utleniona oraz proste środki odkażające, jak naprzykład mentol.

II.

Mniej straszna od paraliżu dziecięcego, ale równie tajemnicza jest choroba, zwana dengue. Zaraźliwa jest nadzwyczaj, a objawia się łamaniem w kościach, bólami w mięśniach i stawach, gwałtownymi bólami głowy i wyrzutami skórnymi. Napastuje mieszkańców krajów gorących: Indji Wschodnich, południowych okolic Stanów Zjednoczonych. Nie wykryto również jej mikrobów i nie poznano sposobów przenoszenia się zarazka.

Nie ujawniła swego pochodzenia i choroba, zwana purpurą. Przez ścianki tętnic (arteryj) sączy się krew i barwi skórę plamami czerwonymi, brunatnymi albo purpurowymi; tryska też z dziąseł i z błony śluzowej. Utkucie szpilką może wtedy śmierć spowodować. Towarzyszą purpurze rozmaite powikłania; w niektórych okolicz-

nościach przyjmuje ona postać dzumy. W Europie uczyniono ją prawie nieszkodliwą za pomocą szczepień.

Wiedza nie wyjaśniła pochodzenia choroby Addisona, opisanego w r. 1885 przez lekarza tego nazwiska. Po długich cierpieniach lędźwiowo-żołądkowych następuje bezsilność zupełna, utrata uczucia, ruchu; skóra zabarwia się brązowo. Chory wtedy zgubiony jest bez ratunku, i nawet sekoya pośmiertna nie wykazuje uszkodzeń, które były przyczyną zgonu.

Choroba Basedowa napastuje przeważnie kobiety młode. Oczy występują z oczodołów, gruczoł, tak zwany tarczowy, na szyi, powiększa się, tworząc wole; bicie serca i pulsów zdwaja się często. Rzadkie są wypadki wyzdrowienia. Najczęściej następuje ślepotą i obłąkanie.

Beriberi jest chorobą częstą na wyspach Filipińskich, w Japonii, w Indostanie, w Borneo, Sumatrze, Cejlonie i na Antyllach. Najczęściej zjawia się u mężczyzn, choć i kobiety nie są od niej wolne. Prawdopodobną jej przyczyną jest mikrobia, spożyty w pokarmie. Ciało niebieszczeje, śledziona się powiększa, jak również wątroba i nerki, a serce podpada bezwładowi. Dr F. Poirier twierdzi, że lekarstwa na tę chorobę jeszcze nie ma.

Leukocytemia czyli Lencemia objawia się ciąglem przybywaniem tak zwanych białych ciałek krwi, a ubywaniem ciałek czerwonych. Człowiek wędruje, blednie, wątroba się rozrasta, występują obrzęki, częste krwotoki, chory słabnie z dniami każdym i umiera w rok lub w dwa lata. Tajemniczego wroga nie mogli wykryć poszukiwania, czynione nawet pod kierunkiem znakomitego Virchowa.

Śloniowacizna (elephantiasis), choroba miejscowa (endemiczna), właściwa krajom gorącym: Egipski, pędrownikowym okolicom Azji i Ameryki, jest prawdopodobnie również pochodzenia pasorzytniczego. U chorego skóra na kończynach dolnych grubieje, węzły, tworzące się na nogach, nadają im wymiary potworne. Może się wdać gangrena i spowodować konieczność amputacji. Żaden środek zapobiegawczy nie jest zdolny zniszczyć pasorzyta, który krew zanieczyszcza. Chory czuje, że niema dlań nadziei ocalenia. Zna-

lem dotkniętego tą chorobą młodzieńca. Zdrowie miał przedtem kwitnące, umysł rozwinięty, charakter wyborczy; właśnie miał się ożenić, kiedy opanował go mikrobia straszliwy. Cierpienia jego moralne były jeszcze cięższe od fizycznych: czuł, jak z tygodnia na tydzień zbliża się widocznie do grobu, zdawał sobie sprawę z przerażenia rodziny i narzeczonej. Lekarz nawet uznał, że im przedziej kres nastąpi, tem lepiej dla niego. Jakoż... odebrał sobie życie.

III.

Są choroby jeszcze przeraźliwsze, jeszcze bardziej tajemnicze. Pewnego dnia człowiek silny, zdrowy, potężnie zbudowany, prosił o poradę jednego z najznakomitszych lekarzy w Waszyngtonie. Opowiedział, że jest rybakiem, że poprzedniego roku podczas pracy uczuł silne swędzenie, spowodowane przez duży guz na lewej łopacie. Wycisnął guz, i wyszedł robak biały, płaski, półtora centymetra szeroki, około dwu centymetrów długi. W rok później spostrzegł na swej pierści kilka narośli. Bez wahania porzucił je szczyrymiem i znalazł robaki tegoż gatunku. Lekarz nie umiał wyciągnąć żadnych wniosków z tej opowieści, ale oglądając ciało pacjenta, znalazł dwa obrzęki: jedno pod pachą, drugie pod lewą sutką. W jednym z nich krył się jeden robak, w drugim dwa. Były to robaki otorbione (otoczone cystą), przypominające pewne pasorzyty wewnętrzności ludzkiej, ale dotychczas nie określone naukowo. Lekarz poddał je rozpoznaniu profesora Smilla, biegłego badacza wnetrzaków, lekarza szpitala wojskowego. Ten poznał wnetrzaka już obserwowanego w Japonii, ale jeszcze nie widzianego w Stanach Zjednoczonych.

Dla rybaka nie znaleziono lekarstwa. Wkrótce cierpienia jego stały się nieznośnymi. Oszalał. Obłąk jego nie zadziwił: wnetrzaki dosięgły mózgu. Umarł w napadzie delirium tremens. Kiedy otworzono jego czaszkę, ujrzano, iż robaki wyżarły mózdzek, w którym było ich rojowisko.

Robak, o którym mowa nie ma prawidłowej postaci. Skręca się w kilka zwojów. Niekiedy przypomina potwory wielogłowe. Głowy odrywają się, jak u tasiemca, wędrują przez tkanki ciała i otorbują się, pożerając organizm ludzki.

W Tokio na rozmaitych częściach ciała zmarłej Japonki lekarze tameczni znaleźli do 1,500 robaków w jednym centymetrze sześciennym. Stwierdzono przytem, że robak jest gościem czasowym swej ofiary. Wół pożera go z trawą, i nie doznaje szkody, podobnie jak wieprz zjada włośniki (trychiny). Dopiero gdy człowiek spożyje mięso zarażone, robak znajduje warunki sprzyjające jego rozwojowi. Ów chory w Waszyngtonie zjadł go zapewne z rybą.

Dr. A. de Neville.

DZIEŃ KWIATÓW.

Dzień kwiatów urządzany na rzecz Towarzystwa opieki szkolnej i szkoły rzemieślniczej przy L. Ch. T. D. z powodów niezależnych od osób urządzających, odbyć się musi w dn. 2 świąt zielonych (5 czerwca) w poniedziałek.

Grono pań z zapalem przyjmujących udział w tej zabawie, pokonywa trudności blizkiego terminu i ma to przekonanie, że łożenie zawsze ofiarne gdzie idzie o oświatę, poprzą ich usiłowania i skromnymi datkami pomogą zebrać fundusze na prowadzenie szkół wyżej wymienionych.

Cena kwiatka 5 kop. powinna być dostępną dla wszystkich, a fundusze, z tych ofiar zebrane, pomogą niejednemu dziecku osiągnąć pożytek z oświaty. Łódź stoi na punkcie oświaty w tyle poza innemi miastami, musimy więc z możliwą energią zwalczać ten wstyd pochodzący z porażającego procentu analfabetów. Nadarza się sposobność przez skromne a masowe datki. Kto miłuje sprawę oświaty, niech w dniu tym kupuje kwiatki i niech pamięta, że to grosz na szkoły.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE: Dziś Bratomila. Jutro Lutonila. W poniedziałek Dobromila. We wtorek Cichomira.

KRONIKA TYGODNIOWA.

Zjazd lekarzy. — Kto się u nas leczy i kto zajmuje leczeniem. — Przesady niewygasle. — Powitanie.

Przed zjazdem lekarskim odwiedziło mnie sporo osób, a każda z nich z pewnemi uwagami o tym zjeździe.

— Bodaj was geś swoję krótką, a żółtą łapę kopnęła... za wasze uwagi—począłem kłać nie-milosiernie, — ale właściwie nie, to nie one winne, że mnie atakowały, ale raczej ci, co ten zjazd wymyślili; więc też mech cierpię, podam im wszystko, co o tym zjeździe wysłuchałem.

Otóż na wstępie muszę zamieścić uwagi obywatela i przemysłowca łódzkiego, jemu się bowiem pierwszeństwo należy.

Jegomość to otyły, wygolony na twarzy, z małemi, ruchliwemi oczkami w ten sposób swe uwagi rozpoczął:

W Łodzi dziś i jutro,
Panie mój kochany,
Zjazd jakichś lekarzy
Jest zapowiedziany!

Jak ta Łódź jest ładną,
Nikomu, panowie,
O zjeździe podobnym,
Nie switało w głowie.
Łódź — miasto fabryczne,
Więc pocóż te hece,
Zjazdy eskulapów,
Aptekarskie wiece?

A nuż ich przynęci
Stara ma fabryka,
Gdzie „Frau“ hygiena
Nos sobie zatykał
Może też po mowach,
Ci uczeni nudni
Zecheą zbadać pilnie
Zwartość mej studni!

Lub wejrzą w podwórko
Gdzie jak obóz wielki,
Weńaż gnią śmietniska,
W nich zbite butelki,

Lub słowa z siennika
Starej akuszerki,
Wdzięczy się miłośnie
Do zgańlej obierki!

Gdzie krynica nasza
W uroczej dolinie —
Królowa rzek — Łódka —
Wciąż szawaksem płynie!
Gdzie felczer stornbiówkę
Dawszy, jest bezpieczny,
Ma: własną lecznicę,
Własny ślad apteczny!

Gdzie zna hor bezwstydnie
Choremu zaleca:
Jako leki: wywar
Z starych zuzli pieca,
Lub cegłę tłuczoną...
Lub tłuszcz komarowy,
Dobry na półogi
I na bole głowy!

Wątrobę zaś leczy
Krwia białego cielca,
Gotowaną razem
Z postronkiem wisielca
Tak to już odwieczne
W naszych gradach było,
O zjazdach lekarskich
Ani nam się sniło!
Napisz pan by zarząd,
Co nas wszystkich leczy,
Dyskretnie nie tykał,
Tych drażliwych rzeczy!

To mówiąc włożył olbrzymią czapkę na głowę, wetknął fajkę w gębę i wyszedł...
Chłopak redakcyjny, który mu podawał czerwony parasol i słyszał jego rozmowę ze mną, wyszedłszy za nim, zawołał:

— Panie, panie, ale pan jeszcze czegoś zapomniął dodać!

Interesant mój obrócił się wolno i zapytał:

— A czego?

— Trza było zakańczyć:

Gdzie niemce bezczelni,
Z gildyą i bez gildi,

Rosyjsko-niemieckie
Wywieszają szydy!

Nie upłynęło kwadransu a znów do mego stolika przysunął się czerwona, ogorzała twarz człowieka.

— Czemu panu mogę służyć?

— A przyszedłem tu parę faktów opowiedzieć, które potrzeba wstawić do gazety.

Ja, panie, miałem przez dwadzieścia lat swoję, wieś. Póki nieboszeżka moja żona żyła, szło nam jako tako, po jej śmierci, jakby ręką odjął. Nic, panie się nie rodziło, ani krzty zbierać. Grad, ogień pomor bytla były u mnie codzielnymi gośćmi. Jak mi nareszcie mój ostatni pies zdechł, już więcej wytrzymać nie mogłem. Planąłem na wszystko i wies sprzedałem. Teraz siedzę w mieście.

— Toś pan w psa orał...

— A cóż to, czy to ja niemiec, żebym z psa żył...

— Myślałem, boś pan powiedział, jak mi „ostatni pies zdechł!“ Sądziłem, że padły konie, padły woły, pozostał pies, a jak pies zdechł to nie było już czem orać.

— Toś pan źle myślał... Wszystkiemu winni doktorzy, bo mi nieboszeżki nie wyleczyli. Odtąd, panie, każdemu powiadam, niech się wystrzeżga doktora, jak dyabel święconej wody, be w domu zaraz będzie nieszczęście.

— Pewnie, jak ktoś w domu chory, to do szczęśliwych aroczystości rodzinnych tego zaliczyć nie można...

— Słusznie pan mówisz. Ale jeżeli konsylium, z trzech lekarzy złożone, zdąży wyprawić na tamten świat w ciągu paru godzin jedną osobę, to co dopiero wnosić można o takim konsylium, na które się złoży dwustu takich konowalów...

Bo to, panie:

Co rok jakaś nowa moda,
Aż w tym to nareszcie
Zachciało się eskulapom
Zjazdu w naszym mieście.

WYCIECZKI. Dziś Tow. „Harmonia“ urządza wycieczkę do Ojcowa. Wyjazd o godz. 12 w nocy.
— Jutro wycieczka do Włocławka i Ciechoćka polskiego Tow. krajoznawczego. Wyjazd o godz. 5 po południu.
„LIRA“ W poniedziałek Tow. śpiew. „Lira“ urządza zabawę w lesie Konstantynowskim. Początek o godz. 2 po poł.
MUZEUM (Zielona 8). Codziennie otwarte Muzeum nauki i sztuki od g. 4 pp. do 10 w.; w niedziele i święta od g. 12 w poł. do 10 w.
— Jutro i w poniedziałek dni nieprzetłumaczonych.

KRONIKA.

(q) Ze zjazdu lekarzy. Prace lekarzy zjazdu zostały podzielone na trzy sekcje: I sekcja medycyny wewnętrznej, II sekcja medycyny chirurgicznej, III sekcja medycyny publicznej.

Posiedzenia będą odbywały się w pierwszym dniu od godziny 2-iej i pół do godz. 6 i pół wieczorem, w drugim zaś dniu od godziny 10 i pół do 1-iej po południu i od 2 do 6 wiecz.

O szóstej w poniedziałek odbędzie się drugie posiedzenie ogólne, na którym rozważane zostaną uchwały przyjęte przez oddzielne sekcje.

(q) Posiedzenie. Pierwsze posiedzenie ogólne zjazdu odbędzie się w sali sekcji III-iej o godzinie 11 rano. Porządek następujący:

I. Otwarcie zjazdu przez Przewodniczącego w Komitecie organizacyjnym. Sprawozdanie z działalności Komitetu.

II. Wybory: prezesa honorowego, prezydium posiedzeń ogólnych i prezydium posiedzeń sekcyjnych Królestwa Polskiego.

III. Sprawa II-go zjazdu lekarzy prowincjonalnych Królestwa Polskiego.

Zakończy referat doktora Wl. Biegańskiego z Częstochowy p. t. „O pracy naukowej lekarza prowincjonalnego“.

(q) Odczyty. W sekcji pierwszej w niedzielę po południu wygłoszą odczyty następujący doktorzy: H. Fidler z Radomia, I. Czajkowski z Sosnowca, S. Rutowski z Pionoska, J. Brzeziński z Zawiercia, W. Pałowski z Radziejowa, K. Ro-

zenfeld z Częstochowy, C. Barszczewski z Warszawy, F. Lange, W. Kohn z Częstochowy, S. Sterling.

O godzinie 7-iej będą demonstrowane przezrocza do odczytów C. Barszczewskiego, F. Langego, J. Brudzińskiego i L. Lorentowicza.

W poniedziałek przed południem: A. Kędzierzki z Sierocka, Z. Węgliński z Iży, St. Kopciński z Kochanówki, L. Batawja z Częstochowy, J. Maybaum, A. Tuchendler z Warszawy, E. Sonnenberg, D. Helman, A. Groszlik, I. Leyberg, M. Silbestrom.

W poniedziałek po południu: L. Idzikowski z Pruszkowa, B. Łuczycki, H. Rosental, A. Landau z Warszawy, T. Łapiński z Warszawy, H. Jakubowicz z Warszawy, I. Szwaroman, M. Cohn.

W sekcji drugiej, w niedzielę po południu: S. Dobrucki z Lublina, E. Wiśniewski z Siedlec, A. Zaleski z Płocka, C. Stankiewicz z Warszawy, A. Goldman, I. Waten, H. Goldberg, I. Lewenstein z Warszawy, J. Leyberg.

W poniedziałek przed południem: C. Czerwiński z Lublina, M. Kaufman, S. Sitkowski z Radzyna, C. Raszka z Radomia, L. Tokarzewski z Włodawy, C. Stankiewicz z Warszawy, L. Lorentowicz z Warszawy, Z. Endelman z Warszawy.

W poniedziałek po południu: A. de Michelis z Chelma, A. Tomaszewski, M. Marks, J. Biren-cweig, I. Luksenburg i L. Zembrzński z Warszawy, W. Kaczyński z Parczewa, D. Helman, M. Hertz z Warszawy, I. Donatt, Szeleinstein z Warszawy.

Odczyty sekcji trzeciej, obejmujące medycynę publiczną wygłoszą w niedzielę po południu: J. Dehnel z Sosnowca, A. Jaroński ze Sterdyni, H. Trenkaer, W. Chodźko, I. Brudziński z Warszawy, S. Bronowski z Warszawy, A. Szczepaniak z Radomia, J. Zawadzki z Warszawy, Br. Sawicki z Warszawy, H. Wasserman.

W poniedziałek przed południem: K. Limanowski z Zagórowa, K. Okusko z Praszki, I. Pelczyński z Radomia, B. Łuczycki I. Zawadzki z Warszawy, S. Skalski.

W poniedziałek po południu: Fr. Mierzyński z Chorzela, S. Bartoszewicz, J. Idzikowski

z Pruszkowa, Z. Garlicka, I. Puterman z Sosnowca, J. Pelczyński z Radomia, L. Bruner z Warszawy, A. Goldenberg.

Lekarze, przy których niema podanej miejscowości, są miejscowymi.

(q) Program pierwszego zjazdu lekarzy prowincjonalnych Królestwa Polskiego w Łodzi dnia 4 i 5 czerwca 1911 roku opuścił prasę z tłoczni Kulisza i zawiera 32 strony druku oraz plan miasta Łodzi z oznaczonymi na nim instytucjami leczniczymi.

(a) Powszechne Towarzystwo „Radinas“ zamierza założyć w Łodzi oddział swój. Zawiadywanie specjalnym gabinetem powierzono jednemu z lekarzy miejscowych.

(q) Roentgen. Najlepiej urządzony gabinet roentgenowski posiada w Łodzi szpital fabryczny T-wa akcyjnego K. Schelblera. Jest on zaprowadzony kosztem 11,000 rubli.

(a) Nowe apteki. Do zarządu lekarskiego przy rządzie gubernialnym piotrkowskim wniesiono kilka podań o uzyskanie pozwolenia na otwarcie 4-ech nowych aptek w Łodzi.

Petenci powołują się na wzrost ludności w ciągu ostatnich lat paru, któremu nie odpowiada teraźniejsza liczba aptek w Łodzi.

(a) Ze szkoły handlowej. Po zakończeniu egzaminów w 7-mio klasowej szkole handlowej kupiectwa łódzkiego, w dniu 16 czerwca, władze uczełni przeniosą niezwłocznie szkołę do nowego gmachu, wzniesionego przy ulicy Dzielnej, obok ogrodu Staszica.

Dzięki odpowiedniemu pomieszczeniu w nowym gmachu, założone przy szkole muzeum przyrodnicze można będzie znacznie powiększyć. Kurstozem muzeum mianowano prof. A. Fuxa.

Do wykładu nauk przyrodniczych zaproszono prof. Antoniego Dobrowolskiego, b. uczestnika belgijskiej wyprawy do bieguna północnego na okręcie „Belga“.

Nowy gmach szkoły prawie już wykończony i przedstawia się okazale.

Byłoby pożądanem, ażeby municypalność nasza zajęła się uporządkowaniem ulicy Dzielnej na przestrzeni od gmachu szkoły handlowej i dalej.

Zjazd lekarzy! Po co? na co?
Wielkie mi figury,
Coby rade zdrzeć czeleka
Chorego ze skóry.
Już się tego namnożyło,
Jak robactwa — wiele,
Więć choróbka wymyślają,
Leki i kąpiele!
Moja Magda, świeć tam Panie
Nad jej świętą duszą,
Dała krople i czekała:
Ruszą, czy nie ruszał
Gdy to chłopu nie pomogło,
Czy na wsi, czy w mieście,
Zaraz stawić mu kazala
Bantek ciętych dwieście.
Jeśli umarł, trudna rada,
Bo go powołały
Obowiązki z krajów grzesznych
Tam, do Bożej chwali!
U nas, panie, specjalistów
Ogromna gromada!
Ten akuszer, tamten chirurg,
A ten nosy bada.
Ten dentysta, ten od dzieci,
Ten leczy żołądek...
Nadewszystko trza uzdrowić
Każdemu różnaki!
Ja zdrów—panie—i, jak widzisz,
Tyle lat przeżyłem,
Ale całe życie moje:
Sam siebie leczyłem.
Do kielicha okowity
Wsympieprz utłuczony,
To mi leki, bo się czujesz
Po nich odrodzony!
Gdy ogrząka nasza na mnie,
To wnet dobrodzika
Krwii upuścić mi kazala
W izbie cyrulikal!
Wreszcie—panie—poco lekarz?
Sam w swej myśli ważę —
Gdzie się tylko zwrócisz, czleczco —
Sami są lekarzo.

Ten ci radę powie pewną,
Ten rzeknie niewielki...
Uczciwego czeleka leczy,
Jeno przyjaciele.
Taki zjazd dziś eskułapów,
Ich narady wszelkie...
To, powiadam, że dia Łodzi
Konsylium za wielkiel!
Rzekłszy, podniósł się i wyszedł, mrużąc
pod nosem, że coś straszego musi stać się z Ło-
dżą, jeżeli tylu lekarzy do niej wezwano.
Już sądziłem, że skończy się z tą medycyną,
gdy w tem uchyliła drzwi osoba o silnych ru-
miencach, uperfumowana piżmem, którego nie zna-
szę.
— Czy mam zaszczyt z panem kronikarzem?
— Czem mogę służyć panu?
— Ja chciałam się poinformować coś o zjeź-
dzie lekarzy!
— Przeczysz panią, ale my sami nic nie
wiemy!
— Jaktó? Panowie nie wiedzą? Na żart za-
krawal!
— My urządzamy pierwszy raz zjazd w Łodzi,
w takich okazyach musimy być przekonani, że
nasza organizacja będzie szwankowała.
— O tem pan nie potrzebujesz mi mówić,
wiem, że tutejsze organizacje zawsze szwankują.
Ale czy dużo zjeżdża lekarzy?
— Nie wiem...
— Jaktó, pan nie wiesz? Przecież na wszy-
stkich zjazdach komitet przygotowuje listę przy-
jeżdżających, zaopatruje gości w plany miasta,
umawia się z zarządem tramwai miejskich i pod-
miejskich o dostarczenie specjalnych wozów do
przewożenia z jednego końca miasta na drugi
członków zjazdu, wyrabia im specjalne żetony,
za którymi każdy ma prawo podczas dni zjazdu
bezpłatnie przejeżdżać w mieście tramwajem, gdzie
mu się podoba...
— Alboż to my pedanci czescy, albo drobiaz-
gowi niemcy? Czasami takie, naprędcie zainicyo-
wane zebrania nabierają większego uroku...
— To prawda, rzekła z westchnieniem, prze-

wraając zalotnie oczy... ale, widzi pan, mnie tym
razem zależy na tem, czy nie macie czasami listy
przyjeżdżnych lekarzy.
— Wszak pani masz wykaz swoich, znaj-
dziesz pani w kalendarzu adresy, poco nie-
pokoić gości.
— Ja swoich znam wszystkich,
Lecz moja natura,
Nerwowo chora,
Woli doktorka
W miejsce doktora!
— O takich specjalistów raczy się pani spy-
tać w kancelaryi zjazdu...
Oto galeryja moich interpelatorów w kwestyi
zjazdu. Piękna galeryja, ale wyczerpana. Ze Łódź
ze swoją wodą, z brakiem szpitalów, z dymia-
mi kominami, z niehygienicznymi urządzeniem fa-
brykami może się obawiać zjazdu lekarzy z całe-
go Królestwa i może się rumienić za sknerstwo
obywateli, zdzierających za komorne obrzymie
sumy, a nie nie dbających ani o wygląd miasta,
ani o wygody lokatorów, to pewno... I zadaniem
zjazdu lekarzy, przybyłych w progi Łodzi, będzie
wejście w sprawę Męczestru polskiego, w spra-
wę poprawy higieny, dotyczącej życia robotnika
łódzkiego.
Obowiązek lekarzy nie ma polegać na samym
zwiedzeniu naszego miasta ale i na wypowiedze-
niu odpowiedniego, krytycznego i umotywowanego
sądu, dotyczącego przedewszystkiem stosunków hy-
gienicznych w łódzkich fabrykach, w łódzkich urzą-
dzeniach miejskich.
Ani na chwilę nie wątpię, że czasopisma na-
sze specjalne i ogólne a nawet dzienniki zapeł-
nią się kwestyami, nie tylko naukowymi, ale wię-
cej jeszcze dotyczącymi zagadnień medycyny pu-
blicznej, gdyż opinii tej żadne z miast tak nie
potrzebuje, jak z półmilionową ludnością Łódź.
Spodziewamy się, że jeżeli po pewnym okre-
sie znów zwołany zostanie nowy zjazd lekarzy do
Łodzi, wówczas na spotkanie gości wyjdzie wdzię-
czny robotnik fabryczny, w którego obronie wy-
stąpi z obowiązku i sumienia polak—lekarz!
X. X.

Wszak codziennie przechodzić tam będzie przeszło 600 osób.

Na tej przestrzeni niema przyswoitego chodnika.

(a) **Nasze ulice.** Ze względów czysto higienicznych należałoby ulicę Dzielną od Tramwajowej ku lasowi — zabrukować, tymczasem zarząd miejski nie troszczy się o to.

Obecnie tumany kurzu zasypują oczy przechodniom i przejeżdżającym.

Pożądanem jest także uregulowanie ulicy Trębackiej, której poziom jest wyższy ponad teren szkoły handlowej.

(a) **Oddział pocztowo-telegraficzny.** Sprawa pożądanego oddawna biura pocztowo-telegraficznego we wschodniej dzielnicy naszego miasta wchodzi na drogę urzeczywistnienia. Oto z inicjatywy dr. Stanisława Skalskiego, grono obywateli przyłączonych do Łodzi miejscowości, jak Widzew, Rokicie i t. d., zwróciło się do naczelnika warszawskiego okręgu poczt i telegrafu z podaniem, opatrzonym kilkuset podpisami, o otwarcie filii poczty i telegrafu w okolicy Widzewa.

Starania obywateli przyrzekł poprzeć naczelnik łódzkiego oddziału pocztowego.

(x) **Ze Zgromadzenia majstrów szewskich.** Zwykle posiedzenie miesięczne, przypadające na niedzielę, zostaje odłożone na wtorek 6 b. m.

(a) **Z przemysłu.** T-wo Akeyjne W. Schweikerta osiągnęło za r. 1910 dochodu rb. 6,862,933 kop. 36, wydatki wynosiły rb. 6,448,067 kop. 59. Czystego zysku otrzymano rb. 414,916 kop. 7; z sumy tej na dywidendę wyznaczono rb. 352,500; na kapitał rezerwowy rb. 20,600; pozostała suma rb. 41,816, po spłaceniu podatku skarbowego postanowiono przenieść na rok 1911.

(r) **Choroby zakaźne.** W tych dniach pojawiła się szkarlatyna w domach rodzinnych Heinza i Kunitzera w Widzewie. Do tej pory zapadło 8 dzieci, które umieszczono w szpitalu dla chorób zakaźnych. Mieszkania chorych poddano dezynfekcyi.

(x) **Kara administracyjna.** Jak donosi „Kuryer polski,” gubernator piotrkowski na zasadzie przepisów o ochronie wzmocnionej, skazał administracyjnie na karę do 25 rb. 41 osób z inteligencji z Łodzi, za udział w nielegalnym zebraniu w sali gminy żydowskiej, na którym uchwalono protest przeciw porozumieniu się Epsteina i Nusbauma z Kołem polskiem w Damie, co do ograniczenia praw żydów w przyszłym samorządzie miejskim.

(h) **Niebezpieczne poparzenie.** Dziś, o godzinie 6 i pół rano, przy ulicy Miłsza № 19, w mieszkaniu p. Wergana, 19 letnia Stanisława Wudajczyk, służąca, czyszcząc ubranie benzyną, zbliżyła się do ognia, skutkiem czego benzyna zapaliła się, a płomienie objęły ją całą. Na krzyk poparzonej pospieszono jej z pomocą. Po zerwaniu ubrania z ofiary nieuwagi, okazało się, iż ma poparzone całe piersi i nogi. W stanie groźnym odwiezła pogotowie Wudajczykową do kliniki dr. Watena. Ponieważ od benzyny zapaliły się meble, wezwano straż ogarnową, lecz przed jej przybyciem ogień ugasił domowatek.

(a) **Plany zatwierdzone.** Wydział budowlany rządu gubernialnego piotrkowskiego zatwierdził plany na następujące budowle w Łodzi: Augusta Danielewskiego, 3-piętrowy dom murowany, oraz dwie oficyny parterowe, przy ul. Petersburskiej nr. 6-8; Walentego Weruckiego, piętrowy dom, przy ul. Pięknej nr. 9; Jana Wintera, nadbudowa drugiego piętra na parterowej oficynie, 3-go piętra na 2-piętrowym domu, i 2-go piętra na piętrowym składzie, przy ul. Ludwiki nr. 796; Jana Lesza, nadbudowa piętra na 2-piętrowym domu murowanym, przy ul. Brzozowej nr. 4/896; Teodora Prejsa, przebudowa składu na przedziałnię mechaniczną, tkalnię i nadbudowę piętra na parterowym składzie, przy ul. Grabowej nr. 904;

Gustawa Zielke, 3-piętrowa oficyna, przy ulicy Widzewskiej nr. 138 i Michała Kleinbauma, nadbudowa piętra na parterowej oficynie, przy ulicy Kaliskiej nr. 6; Stanisława Heimana, nadbudowa 3-go piętra na 2-piętrowej oficynie, przy ul. Nowo-Spacerowej nr. 49; Rudolfa Zięglera, piętrowa stolarnia rębna, przy szosie Karolewskiej nr. 814; Szlamy Bernheima, 3-piętrowy dom mieszkalny, przy ul. Konstancyńskiej nr. 3211

(h) **Pożary.** Wczoraj, o godz. 10 min. 20 wiecz., przy ul. Cegielińskiej nr. 29, zapaliły się włócy w piwnicy. Ogień ugasił domowatek przed przybyciem I i II oddziałów straży ogarnowej ochotniczej i oddziału straży miejskiej.

(a) **Zajście.** W osadzie fabrycznej, zwanej Cyganka, około Żabińca, w powiecie łódzkim, znajduje się posterunek 3-ech strażników ziemskich, którzy mieszkają w jednym domu.

Jadno z mieszkań zajmuje młodszy strażnik Joachim Iwaniec, ożeniony z córką kolonisty niemieckiego.

Wczoraj, gdy u Iwanca znajdowało się kilka osób w gościnie, powstała kłótnia pomiędzy Iwancem a małżonką jego 20 letnią Martą. Iwaniec, podejrzewając, że Marta prowadzi romans z jednym z sąsiadów, — czynił jej wymówki. Kłótnia zamieniła się w burzę. Iwaniec zachowywał się skandalicznie. Marta Iwaniec, w przystępie silnego rozdrażnienia, chwyciła leżący na stole brauning, opuściła mieszkanie i pobiegła do pobliskiego lasu, gdzie strzeliła do siebie w brzuch. Na odgłos strzałów zbiegli się domownicy i sąsiedzi, którzy zastali Iwancową, wydającą straszne jęki.

Wezwano natychmiast lekarza Pogotowia, który ranną odwiózł do kliniki dr. Goldmana, przy ulicy Piotrkowskiej № 151.

Tutaj dokonano operacji wyjęcia kuli. Stan chorej jest bardzo ciężki.

(a) **Mały podpalacz.** Andrzej Pietrzak, włościanin wsi Loreka, gminy Rogóźno, pow. brzezińskiego, przyjął na wiosnę 10-letniego chłopca do pasienia bydła. Chłopiec, „wychowaniec ulicy” Łodzi, przywykł do ciągłych, niezawsze godziwych rozrywek, bawił się też na wsi w podobny sposób. Wreszcie onegdaj w południe, gdy wszyscy domownicy znajdowali się przy obiedzie, zapalił stodołę. Ogień w jednej chwili objął cały budynek i dosięgnął obory, a stąd przerzucił się na dom mieszkalny. Silny wiatr dopomagał szerzeniu się pożaru, to też, zanim go spostrzeżono i rzucono się do ratowania mienia, było już za późno. Spaliła się cała zagroda, koń, 2 krowy, 2 jałówki, kilkoro owiń i niemal wszystkie sprzęty domowe. Straty wynoszą z górą 1,000 rb.

SZTUKA.

(x) **Koncert.** Korzystając z uroczystości 25-lecia Tow. lekarskiego, a co zatem idzie i ze zjazdu lekarzy prowincjonalnych z rodzinami, p. Żybski, były artysta teatrów warszawskich, urządził dnia 5 b. m. w Łodzi, w Teatrze polskim, koncert, na który się złożyła gra pianistki N. Turowskiej-Skrzeszkiej, utalentowanego strzyżka B. Szałowskiego i tenora opery piotrkowskiej, S. Orzełskiego.

Koncert obudził powszechne zainteresowanie i jest nadzieja, że zapełni sale teatralną po brzegi.

W pałacej kwestyi.

Dr K. Okusko z Praszki ma wygłosić w sekcji III w poniedziałek odczyt doniosłego dla Łodzi znaczenia. Tytuł tego odczytu jest: „Zadanie lekarza w przedsiębiorstwach wielkiego przemysłu przy obecnej organizacji pomocy lekarskiej fabrycznej”.

Treść odczytu ma być następująca:

„Usunięcie wielu braków obecnej pomocy lekarskiej w przedsiębiorstwach wielkoprzemysłowych leży w mocy lekarza fabrycznego. Należy ją zorganizować tak, aby przy możliwej oszczędności czasu, była ona najbardziej produkcyjna. Szczegóły organizacji: szpitalnictwo, pomoc ambulatoryjna, wizyty w domach. Higieniczna strona działalności lekarza fabrycznego: nadzór nad czystością i higieną fabrycznych, łaźni, ustępów, studzien, zapobieganie szerzeniu się epidemii przez ochronne szczepienia, izolację chorych, dezynfekcyę mieszkań. Apteka i wydawanie lekarstw. Strona finansowa pomocy lekarskiej”.

Niesłychanie ważna rzecz dla naszego miasta i żalować wypada, że w tak ważnej kwestyi bardzo niewiele na zjeździe łódzkim będzie mówiono, bo tylko jeszcze dr St. Skalski wygłosił dwa odczyty, a mianowicie: „Lekarz fabryczny w roli rzeczoznawcy” i „Próba statystyki zdrowia robotników fabrycznych w chwili przyjęcia ich do pracy”.

Czy w tych odczytach zostanie poruszona najważniejsza kwestya, obchodząca cały ogół nie tylko lekarzy, ale i robotników, a mianowicie: wynagrodzenia lekarza fabrycznego, o tem nie wiemy. A ponieważ kwestya ta może być pominięta, przeto obowiązkiem naszym jest zwrócić na nią uwagę przed zamknięciem zjazdu.

Otoż według przepisów urzędowych, w fabrykach musi być ustanowiony dozór lekarski. Wobec tego niektóre z większych przedsiębiorstw łódzkich zorganizowały tę pomoc bardzo wzorowo, budując własne szpitale, zakładając własne apteki. Są jednakże przedsiębiorstwa, które pomoc lekarską urządzają w ten sposób, że wyznaczają pensję dla lekarza.

Od pewnego czasu jednak, przy zwiększającej się liczbie lekarzy, popyt na te posady fabryczne wzmógł się znacznie, a wśród lekarzy zapanował bardzo nieetyczny objaw konkurencyjny, polegający na obniżaniu wynagrodzeń.

Dotychczas w Łodzi do tego, że za fabryki liczące do 1000 robotników, a czasem i więcej spadło wynagrodzenie lekarskie do 400 rb. i niżej. Już to na tem obniżeniu plac cierpi najbardziej zdrowie robotnika. Lekarz, przyjmując tak małe wynagrodzenie, musi szukać innych zarobków, zaniebując obowiązki fabryczne. Zachodzą też wypadki, że jeden i ten sam lekarz przyjmuje posady lekarza fabrycznego w kilku zakładach, pogarszając tem jeszcze bardziej dozór nad chorym robotnikiem. Wszystkie te sprawy obowiązują i etyczną stronę lekarską i materialną.

Zjazd powinien uregulować tę kwestyę w ten sposób, aby najpierw oznaczyć maksymalną ilość robotników na jednego lekarza i minimalne wynagrodzenie za tę pracę. Zniżyć nieetyczną formę konkurujących przez obniżanie plac tem więcej, że lekarz fabryczny obowiązany jest prócz robotników nieść pomoc ich rodzinom, a więc liczba pacjentów zwiększa się w trójnasób.

Oprócz tego zjazd powinien uchwalić, że lekarzowi nie wolno przyjmować więcej nad jedną tylko fabrykę.

Podając ten ogólny rzut oka na sprawę porady lekarskiej w fabrykach, sądzimy, że kwestyę tak palącą zostanie zjazd pomyślnie załatwi.

Skorzystają z niej obie strony: lekarz i robotnik.

Red.

Z chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności.

Wczoraj, o godzinie 6 ej wieczorem, w gmachu starców i kalek, odbyło się posiedzenie zarządu, pod przewodnictwem prezesa, pastora R. Gundelacha.

posiadania pięknej, czystej i delikatnej skóry można trafnie ująć w krótkie słowa: myjcie się mydłem Ray'a, wyrabianem z jaj kurzych sposobem opatentowanym. Dzięki wielkiej zawartości świeżego białka i żółtka, mydło Ray'a w krótkim czasie czyni skórę piękną, delikatną i nadaje jej wygląd młodzieńczy. Wystarcza słabe po-

tarcie mydła, aby wywołać obfitą pianę, która, ze względu na swą szczególną konsystencyę i miękkość, jest wprost zdumiewająca. Cena za kawałek, który wystarcza na długo, 50 kop. Do nabycia wszędzie. Prawdziwe tylko w różowym opakowaniu, z firmą generalnego depozytariusza Gustawa Roxentaina w Warszawie.

TAJEMNICĘ

Załatwiono szereg spraw. Omawiano kwestję, wysławiającą nieporozumienia między komitetem przytułku noclegowego a Towarzystwem przeciwzbrocznym. Nieporozumienie to powstało skutkiem szybkiego wydawania decyzji, oddzielnie przez wymienione komitety, co do zaprowadzenia różnych melioracji bez wzajemnego uprzednio porozumienia się, wbrew zobowiązaniu się dawnemu, że oba komitety działać będą solidarnie.

Jak wiadomo, wzułeno dom wspólny przy ulicy Omentarnej № 10, przeznaczony na sale zarobkowe i przytułek noclegowy. Chodziło o poprawienie niewygodnego wyjścia, przez które często wychodzą pracujące w salach zarobkowych kobiety, równocześnie z przebywającymi w przytułku noclegowym osobami. Dla uniknięcia tego rodzaju spotkań, zarząd polecił urządzić konieczne dwa wyjścia.

W dniu 7 b. m. odbył się ma posiedzenie obu komitetów z udziałem budowniczych, w celu naradzenia się nad urządzeniem projektowanych osobnych wejść.

Na wniosek jednego z członków komitetu przeciwzbrocznego, aby zawiadywanie sprawami obu komitetów powierzyć tylko jednemu zarządzającemu, zamiast, jak dotychczas, dwom — postanowiono rozstrzygnięcie tej kwestyi powierzyć członkowi wymienionych komitetów.

Przyjęto do wiadomości sprostowanie punktu 3-go protokołu ostatniego posiedzenia zarządu T-wa, w którym mylnie zaznaczono, że komitet przeciwzbroczny zamknął bilans roczny deficytem, gdy tymczasem po ponownym sprawdzeniu rachunków okazał się remanent rb. 213 kop. 85.

Rozważano sprawę ciągłego zmniejszania się składek członkowskich w pierwszej komisji cyrkulowej. Uchwalono prosić p. Walentego Kamińskiego, aby zwrócił się do członka administracji Tow. akc. I. K. Poznańskiego w sprawie zaległych składek.

Omawiano sprawę zorganizowania dorocznej zabawy ogrodowej w Helenowie; uproszono p. Klukowa o zamówienie ogrodu na 20 sierpnia r. b.

Zbieranie fantów rozpocznie się 1 lipca. Dla uniknięcia zbierania fantów równocześnie z inkasowaniem składek członkowskich, postanowiono zwrócić się do pp. opiekunów cyrkulowych o natychmiastowe zakończenie we wskazanym terminie zbierania składek członkowskich.

Odczytano sprawozdanie kwartalne szpitala dziecięcego „Anny Maryi”, (od 1 stycznia do 1 kwietnia r. b.).

Ponieważ stwierdzono, że do ambulatorium szpitalnego uczęszcza 13 procent żydów, uchwalono zwrócić się do przedstawicieli miejscowego społeczeństwa żydowskiego z prośbą o poparcie materialne, ułatwiający pokrycie kosztów utrzymania ambulatorium.

Członek zarządu, p. Wagner, poruszył sprawę systematycznego okradania wozów węglowych przez nieletnich chłopców, będących w zmożeniu z furmanami. Proponuje on, aby wozy węglowe opatrzyć numerami i adresami firm, aby opiekunowie Towarzystwa mogli o nadużyciach zawiadamiać posiadających.

Do przytułku starców i kalek przyjęto 2 kandydatów.

HANIEBNE NADUŻYCIA.

Do plac, jakie nawiedzają nasze miasto, przybywa jeszcze jedna pod postacią „Składow Aptecznych”, których w ostatnich latach tak dużo potwierdzano, że liczbą wkrótce zrównają się ze sklepami spożywczymi.

Do otwierania tych składów, dających wcale pokaźne dochody, garną się fachowcy i niefachowcy, a przeważnie synowie Izraela, którzy na kleszeniach nienauki tutejszej sfery robotniczej robią dobre interesy, dopuszczając się często haniebnym nadużyć, które zasługują na napiętnowanie publiczne.

W składach aptecznych zabronioną jest sprzedaż galenowych preparatów to jest różnych tinktur, inaczej zwanych kroplami jak „kinderbalsam” i inne. Właściciele zaś składów pomniejszych nietylko, że niestosują się do tego prawa, ale używają do wyrobu wyżej wymienionych preparatów, trującego spirytusu metylowego, tak zwanego drzewnym, którego niedawno władza lekarska zabroniła używać nawet w fa-

brykach perfumeryjnych do wyrobu wody kołofonii.

Spreparowane na takim spirytusie krople, mają chętnych nabywców wśród sfery robotniczej, którzy w owych składach pomniejszych widzą źródło taniości, nie wiedząc o tem, że za swój ciężko zapracowany grosz nie nabywają lekarstw, ale przeciwnie truciznę.

W obronie więc zdrowia ludzkiego, ostrzegamy tutejszą sferę robotniczą, aby nie kupowała w składach aptecznych różnych kropli, a tembardziej lekarstw złożonych.

Brak jest wszelkiej kontroli i rewizyi, której już od dwóch lat odnośnie władze w pomienionych składach nie dokonywały. Rozzuchwaleni tem niektórzy składnicy, nietylko że sprzedają owe trucizny u siebie, lecz wysyłają z tymi preparatami agentów po sklepach spożywczych a sklepikarze dalej rozprzestrzeniają te środki, podkopując zdrowie nienaukowo robotnika.

Niecne te czyny niektórych składników ukrócone być mogą za pomocą częstych rewizji i pociągania winnych do surowej odpowiedzialności.

Niektórzy właściciele składów aptecznych z zawodu są felerzami. Panowie ci, dorobiwszy się jakich takich pieniędzy na gołębieniu, stryżeniu i stawianiu baniek, zajmując posady felerzów fabrycznych, pragnęli gwałtem zostać drogistami.

Pragnieniu temu stało się zadość, gdyż za pieniądze uzyskali świadectwa z odbytej praktyki, za pieniądze również otrzymali dyplomy drogistowskie, na zasadzie których potwierdali sklepy, mające inny cel, niż ten, do którego powinny służyć. W składach tych bowiem właściciele — felerzy, porządzali lecznice, w których przyjmując chorych rzekomo leczą ich, a zarazem sporządzają lekarstwa, niemając o tem najmniejszego pojęcia, co nieraz bardzo ujemnie wpływa na zdrowie pacjenta. Robią też tego rodzaju „konsyliarstwo” niemając konkurencyjnego zawodowi lekarstwu.

Niejedukrotnie p. Kachelski, prezes Związku drogistów starał się zdemaskować tych panów, drogistów-felerzów; potrafił oni jednak tak wszystko zatuszować, że starania p. Kachelskiego pozostawały bez skutku, a panowie ci w dalszym ciągu korzystając z braku odpowiedniej kontroli, nabijają kieszenie kosztem zdrowia tutejszej sfery robotniczej.

Pożądanymby przeto było, aby tutejsze Towarzystwo lekarskie w porozumieniu ze Związkiem drogistów, poczyniło energiczne kroki, celem zapobieżenia na przyszłość podobnym niecznym nadużyciom. Sądzimy, że poruszenie tak ważnej sprawy, nie pozostanie głośm wolającego na puszczy. Porządek, jaki zrobiono niedawno z pseudo-dentystami wskazuje, że przy odpowiednich staraniach można będzie pozbyć się i drugiej plagi: t. j. pseudo-drogiściów.

Hygiena ulic.

Zagranicą zwrócono już oddawna specjalną uwagę na higienę ulic. Ulice tam nietylko są zamiatane i polewane, lecz w wielu miastach zabroniono płuć na trotuary uliczne, z wyjątkową zaś surowością przestrzega się tego niehygienicznego i brzydkiego zwyczaju w bardziej zamkniętych miejscach publicznych, jak np. w omnibusach, tramwajach i t. p.

W Austrii na wszystkich stacjach kolejowych wywieszane są różnorodzone plakaty, zabraniające płuć na podłogę pod karą grzywny 200 koron oraz dwutygodniowego zamknięcia w więzieniu.

W Liwerpoolu za płucie na podłogę nakładana jest kara pieniężna w kwocie 40 szylingów; w Nowym Jorku, mimo, iż Ameryka Północna niebyleż jeszcze dawno była klasycznym krajem charłaków, jak się o tem obrazowo wyrażał Dickens, zabroniono płuć na podłogę w tramwajach pod groźbą zapłacenia 500 dolarów (1,000 rb.) kary lub zamknięcia w więzieniu na rok czasu.

Gdy zwrócimy uwagę na to, iż w Ameryce wiele osób oddaje się nałogowi żucia tytoniu, wstrzymanie się od płucia uważać będziemy musieli za pewnego rodzaju bohaterstwo. W klubach, hotelach i biurach różnorodnych wystawione są miedziane, pięknie wykonane sopluczeki, zajmujące w lokalach wymienionych miejsca honorowe.

Amerykanie, którzy zamilowani są w wszelkiego rodzaju sporcie, i z tego nie omieszkali również skorzystać, popisując się zręcznym trafieniem wydzielonymi płucelnami w otwory sopluczek. Wiele z nich dochodzi pod tym względem do budzącego podziw „artyzmu”.

Rzecz oczywista, iż skoro zagranicą tyłoma obostrzeniami, mającymi na celu zachowanie w warunkach higienicznych miejsc publicznych, opasała ludzi — nie mogła, oczywiście, wypuścić z pod swej uwagi i zwierząt.

Na te ostatnie, zwłaszcza zaś na psy, zwrócono baczną uwagę. Czworonogi te bowiem, zanieczyszczając ulice, stają się często rozsadnikami wielu chorób zaraźliwych. Wydzieliny psie, zwilżane deszczem, łatwo przylegają do obuwia, a wnoszone następnie do izb mieszkalnych, wysychają i w postaci proszku, zakażają powietrze różnymi mikroorganizmami chorobotwórczymi, załączkami niebezpiecznych glist i t. p.

Rzecz oczywista, iż w pierwszym rządzie położono nacisk na stróżów, aby wszelkie nieczystości możliwie rychle z ulic uprząтали. Chwycono się wszakże i innego środka. Oto w niektórych prowincjach Austrii zabroniono damom strojenia się w suknie z tak zw. „ogonami”, podnoszącymi kurz na ulicach i wnoszącymi do mieszkań wiele miazmatów, dla zdrowia ludzkiego szkodliwych. Na Węgrzech za suknie z „ogonem” pobierana jest kara w kwocie 30 koron.

W Ameryce nie jest wogóle przyjęte wśród plebsu pięknej używanie sukien z trenami, do „złego stanu” należy tam nawet suknie, której brzeg z lekka dotyka się ziemi.

Nie ulega wątpliwości, iż wszystkie zarządzenia tego rodzaju, jako mające zdrowie ludzkie przedewszystkiem na widoku, uznane być winny za bardzo pożyteczne i zasługują przeto ze wszelkich miar na rozpowszechnienie i u nas, gdzie zdrowie ludzkie jest tak na każdym kroku lekceważone i narazane na niebezpieczeństwo.

Z WARSZAWY.

* Rozstrzygnięcie konkursu.

Ogłoszony przez komitet odnowy kościoła Najświętszej Maryi Panny na Nowem Miście w Warszawie, pod egidą Tow. opieki nad zabytkami przeszłości, konkurs na polichromię, na wielki oltarz i monstrancję dla tego kościoła został rozstrzygnięty wczoraj w następujący sposób.

Z ośmiu nadesłanych na konkurs projektów polichromii pierwszą nagrodę w kwocie 500 rb. przyznano pracy № 10, której autorem jest artysta malarz p. Edward Trojanowski z Warszawy; nagrodę drugą — 300 rb. — projekt № 22, autor p. Franciszek Brudowicz z Krakowa; nagrodę trzecią — 200 rb., projekt № 12 autor pan Antoni Dzierzbicki.

Na wielki oltarz nadesłano 10 projektów, z których nagrodzono dwa: № 14 i 18, dwoma równorzędnymi nagrodami po 150 rb. Autor projektu № 12 jest nieznan; autorem zaś projektu № 18 jest p. Tadeusz Maliszewski z Gandawy.

Wreszcie na monstrancję nadesłano projektów cztery. Nagrodę jedyną — 200 rublową przyznano pracy oznaczonej № 7, której autor jest nieznan.

* Kara prasowa.

Pana Jana Czempinińskiego redaktora „Kuryera swiątecznego”, skazanego przez izbę sądową warszawską na miesiąc więzienia (bez zamiany na grzywnę), za obrazę mاریawitów, aresztowano i przewieziono do więzienia, gdzie pan Czempiniński rozpoczął odsiadanie kary.

Z dzielnic polskich.

Z POZNANIA. Posel Grabski kupił na Śląsku Górnym dobra rycerskie Koślewice, obszaru 2,000 morgów, za 800,000 marek od Niemca Bernsteina. Kupno to wywołało oburzenie w prasie hakatystycznej.

ZE LWOWA. W czwartek wznowiono rozprawę w sprawie studentów ruskich, oskarżonych o napasł na uniwersytet 1 lipca r. z. Zeznawali świadkowie obrony, usiłując ratować oskarżonych. Proces potrwa jeszcze 3 tygodnie.

NADESLANE.

Naturalna Woda Gorzka Franciszka Józefa ze źródeł Ofon pod Budapesztem...

TELEGRAMY.

Konstantynopol, 2 czerwca (wł.) Powstańcy w arabskiej prowincji Yemenie zdobyli miasto Abha...

Paryż, 2 czerwca (wł.) Korespondent z Tangeru do "Matina" telegrafuje o skonstatowaniu faktu...

Cetynie, 3 czerwca (P.) Turcy znowu posunęli się naprzód. Armia Gusińska zajęła wzgórze nad Sielcem...

Nowy-York, 2 czerwca (wł.) Z Managuy telegrafują, że w arsenale Laloma z pod gruzów wydobyto dotąd 117 trupów...

Błeka, 2 czerwca (wł.) Zastrajkowało 5,500 robotników. Gazety nie wychodzą. Miasto pozabawione jest chleba.

Nowosadz (Nowy Sad), 2 czerwca (wł.) Pomiedzy dwoma uczestnikami serbskiego kongresu kościelnego, Miladinowiczem i Piliczem odbył się, skutkiem zajścia osobistego, pojedynek na palasze...

Astrachan, 2 czerwca (P.) Odbyło się tu uczczenie Miecznikowa, podczas którego przeczytano powitanie różnych instytucji i towarzystw. Miecznikow wygłosił odczyt o samozatrutowaniu organizmu i o truciznach kiszki.

Kijów, 2 czerwca (wł.) Aresztowano redaktora wychodzącego w Kijowie "związkowego" pi-semka pod tytułem: "Na straży" F. Postnyja, skazanego przez kijowską izbę sądową na 2 tygodnie aresztu...

Tulon, 2 czerwca (wł.) Porucznicy Lucca i Hennequin wzlecieli dziś, o godz. 6 rano, na aeroplanie z zamiarem dotarcia do Marsylii...

Kijów, 2-go czerwca (wł.) Nocy dzisiejszej przy ulicy "Marjinsko Błagowieszczeńskiej" pękła ściana, boczna doprowadzonej do 6 piętra kamienicy i runęła, druzgocąc drewniany jednopletowy dom przyległy...

Kijów, 2 czerwca (wł.) Pośród ciężko rannych ofiar zaważenia się domu znajduje się też uczeń gimnazjum. Dom sąsiedni jest do połowy zrujnowany...

Tryest, 2-go czerwca (wł.) Rozeszła się tu, trudna do sprawdzenia doraźnego wiadomość, że w Wenecyi liczba wypadków cholery wzrosła już do 300.

Irewir, 2 czerwca (wł.) Wskutek wybuchu dynamitu przy budowie tunelu kolejowego zginęło

4 robotników, kilku zaś innych odniosło rany.

Archangielsk, 2 czerwca. (P.) We wsi Wiercholódsk spaliły się 54 domy i cerkiew. W ogniu zginął duchowny i sześcioro dzieci...

Kowno, 2 czerwca (wł.) Otruła się w Grodnie uczennica VII-ej klasy gimnazjum, Kossowska. Denatka przeżyła w jednej klasie dwa lata i obecnie nie zdała egzaminu...

Z ostatniej chwili.

Berlin, 3 czerwca. (Wł.) Z kół, zbliżonych do tutejszej ambasady austriackiej, dowiadują się, że stan zdrowia cesarza Franciszka Józefa budzi poważne obawy...

Madryt, 3 czerwca. (Wł.) W centrum miasta odbyły się wczoraj burzliwe demonstracje strajkujących już od dwóch miesięcy robotników mularskich...

Lizbona, 3 czerwca. (Wł.) Rząd zabronił ogłoszenia encykliki papieskiej, protestującej przeciw zarządzeniom antykościelnym. Biskupi i księża otrzymali rozkaz od rządu złożenia przysięgi na wierność republice.

Szangaj, 3 czerwca. (Wł.) Według prywatnych obliczeń tutejszej prasy, w samym Szangaju stracono od 12 marca 960 rewolucjonistów.

W okolicy wybuchła na nowo dzuma. Dzienne umiera przecięciowo 10 osób.

Konstantynopol, 3 czerwca (wł.) Według doniesień Bitlis kurdowie napadli na armeńczyków i zamordowali 8 osób, między którymi jednego księdza. Patriarcha konstantynopolitański wniósł protest do rządu.

Cetynie, 3 czerwca. (Wł.) Poseł turecki, Sadred Dinbej, doniósł prezesowi ministrów, Tomanowiczowi, że mały oddział turecki, dla odejścia kontrabandy, zajął straż około jeziora Skutary...

Paryż 3 czerwca. (Wł.) Donoszą z Maroka, że Moigne, dowódca wojsk francuskich, zostawisz w Fezie zastępcę swego, Houtra, wyszedł z wojskami na południe i zajął okrąg Beniamar.

Poznań, 3 czerwca. (Wł.) Z powodu niesłychanych, nawet w Poznaniu, prowokacji ze strony hakatystów w Sremie, polacy sremscy rozpoczęli bojkot sklepów żydowsko-niemieckich...

Paryż, 3 czerwca (wł.) Po chwilowym pogorszeniu, stan zdrowia Monisa jest obecnie na zupełnie dobrej drodze.

Białogród, 3 czerwca (wł.) Dzienniki tutejsze potwierdzają kursującą od dawna pogłoskę, że serbski następca tronu ma się zaręczyć z je-

dną z księżniczek rosyjskich. Narzeczona ma otrzymać 3 miliony rubli posagu i 60 tysięcy rubli rocznej pensji.

Berlin, 3 czerwca (wł.) Pomimo uspokajających zapewnień rządu włoskiego, że w Wenecyi niema cholery, nadeszły tutaj prywatne wiadomości, że w ostatnich dniach zachorowało na cholere 310 osób...

Katowice, 3 czerwca. (Wł.) Centrowcy postawili w okręgach katowickim i bytomskim własnych kandydatów do parlamentu przeciw polakom, licząc na poparcie wielkich przemysłowców...

Berlin, 3 czerwca. (Wł.) Jutro rozpoczyna się tutaj tydzień lotniczy, jako początek wielkiego międzymiastowego lotu po Niemczech.

Skrzynka do listów.

Do Towarzystwa Opleki nad dziećmi w Łodzi.

Z wiarogodnego źródła dowiedziałem się, że Zarząd wymienionego Towarzystwa ma zamiar z funduszów, zebranych na utworzenie zlotka dla podrzutek utworzyć zlotek-ochronę...

Sprzeciwia się to intencjom tak projektodawcy, jak też licznych ofiarodawcom, którzy sumą 1,480 rb. złożyli na utworzenie zlotka dla podrzutek, na wzór zlotka istniejącego w Warszawie...

Projektowany przez Zarząd Tow. zlotek ochrona istnieje już w Łodzi, (założony i utrzymywany przez p. Leonhardtowa), potrzebniejszy jest przeto dom wychowawczy dla podrzutek, jako instytucja nader doniosłego znaczenia...

Sądzę, że w chwili, kiedy podane będzie do wiadomości publicznej o zamierzonym utworzeniu zlotka dla podrzutek, zaudą się ludzie dobrej woli, którzy chętnie poprą ten wzniosły cel i przyczynią się do utworzenia nowej placówki filantropijnej.

Z poważaniem Konstanty Zasacki

Łódź, 3/VI—1911.

Odpowiedzi Redakcyi.

P. Ig. St. (Ogrodowa 28). Prosimy o przybycie do redakcyi.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacyi centralnej K. E. Ł.

Table with 6 columns: Data, Barometr sprowadzony do 0° st., Termometr w st. C, Wilgotność w %, Kierunek i siła wiatru, Uwagi. Rows for 2/VI 1 pp, 2/VI 9 w, 3/VI 7 r.

Rozkład pociągów.

Letni od dnia 1-go maja

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechdzą z Łodzi: a) 12.30, b) 6.50, c) 10.00, d) 11.35, e) 1.40, f) 3.10, g) 6.10, h) 8.10.

Przychodzą do Łodzi: i) 4.30, j) 7.20, k) 9.35, l) 10.15, m) 1.00, n) 3.24, o) 5.15, p) 8.31, q) 11.00.

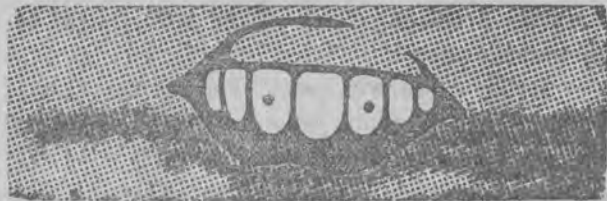
Kolej Warszawsko-Kaliscka.

Odechdzą do Kalisza: o godz. 7.55, 12.24, 4.39, 8.13. do Warszawy: o godzinie 11.01, 12.34, 5.30.

Przychodzą z Kalisza: o godzinie 10.51, 12.22, 5.20: 9.50; z Warszawy o g. 12.14, 4.26, 6.03.

GIELDA WARSZAWSKA. Sprawozdanie telegraficzne, i godzina.

Table with 9 columns: Zam, Ofiar, Trans, and specific values for various securities like Czeki na Berlin, Renta, Poż. z 1905, Premjówka, Szlachackie, 5% Plotkowa, Akc. Lilpopy, Pułkowski, Radzki i Sko, Starachowiec, B. Hand Warsz., Łódzka.

Nie nie może być brzydszem i nie szpeci tak jak rząd zepsutych lub spróchniałych zębów. Kto chce uchronić swoje oblicze od takiej brzydoty powinien się przyzwyczaić do przeciwnego płakania zębów za pomocą antyseptycznego płynu „ODOL“.
Flakon 85 kop. Duży flakon wystarczający na kilka miesięcy, Rab. 1 kop. 50. 923

Handlowiec

z wyższem wykształceniem zagranicznym, zajmujący odpowiedzialną i samodzielną posadę jako buchalter i kasyer w jednej z większych fabryk w Królestwie; władający językami polskim, rosyjskim, niemieckim i francuskim, energiczny i sumienny pracownik, poszukuje odpowiedniej posady, może być na wyjazd. Referencye poważne, na żądanie kaucya. Łaskawe oferty sob. „Sumienny” w administracji Rozwoju. 1934—3—1

Wzorowy zakład krawiecki na zamówienia.

Duży wybór materiałów angielskich. Ceny nadzwyczaj niskie.

J. Kozłowski Mikołajewska № 21.

1621

Korzystajcie z okazji. Nowo utworzony Zakład Fotograficzny, p. f. „Leokadya”

przy ulicy Konstantynowskiej № 28, ma zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, iż z powodu następujących świąt ceny zmniejszone:
3 Pocztówki 70 kop.
6 Wizytowych Rb. 1 50 „
6 Gabinetowych „ 2 50 „
Zakład otwarty codziennie od godziny 9-ej rano do 7-ej wieczorem. Z szacunkiem firma „LEOKADYA“.
Niepogoda nie robi różnicy w zdjęciach. 2058

Od 1 lipca r. b. będzie otwarta

4-ro klasowa szkoła handlowa męska w Sieradzu.

Egzaminy wstępne rozpoczną się 22-go sierpnia, a lekcye 29-go sierpnia r. b.
Podania z dowodami osobistymi uczeń przyjmuje kancelarya szkoły od 1-go lipca. — Miejscowość sucha i zdrowa. Stancya z życiem kosztuje od 10 do 15 rb. miesięcznie. 2054
Inspektor szkoły **S. Domagała.**

Międzynarodowe transportowanie mebli M. LENTZ, Widzewska 77.

№ telefonu 14—35.
Przeprowadzki w mieście i do wszystkich miejscowości w świecie bez przeładowania.
Opakowanie i przechowywanie mebli.
Dostawa i odstawa towarów. Dostawa węgla i drzewa rozpalowego. Przewożenie kas ogniowatych

AGATOL Najlepszy proszek 20 i 35 k.
pasta 20 k.
eliksir 30 i 50 k.
St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12. Odnaczony na 6 wystawach najwyższemi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów i konserwowania dziąseł. Odnacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bóla, dając im zdrowy i biały wygląd. Żądać wszędzie! 2607—30

Różne mieszkania

1 lokal na piwnicę do wynajęcia od 1-go Lipca r. b. Ulica Tramwajowa № 13. 2936

Dr B. REJT ŚREDNIA № 5

Sp.: Choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i Kosmetyka. Leczenie syphilisu salwarsanem **EMILICH-HATA** 606.
Godziny przyjęć: od 8—1 po poł. i od 4—8 wiecz.
W niedziele od godz. 9—2 po poł. 627
Dla pań osobna poczekalnia.

Pamiętajcie o Koloniach Letnich

Biurowo Żydowskiego Tow. Dobroczyńności Zachodnia № 20. 1713

Zatwierdzone przez władze Kursy dla Amatorów-fotografów

przy ZAKŁADZIE FOTOGRAFICZNYM St. ZABORSKIEGO, Piotrkowska № 97.

Niniejszem podaję do wiadomości W. P. Amatorów, że niebawem rozpoczną się **systematyczne kursy fotografii**. Zapisy i bliższe informacje na miejscu. 1978
Telefon 23-57.

Kotły czyści i reparaże solidnie fabryka kotłów. Kopalniczy, Suwalska 24. 30374

Zawiadomienie.

Niniejszem mam honor zawiadomić Szanownych amatorów wycieczek jak również wszelkie sportowe stowarzyszenia, że z dniem 1 Czerwca objąłem Restaurację II rz. i Cukiernię przy ogrodzie „Helenów“ pana Anstadta w Zduńskiej Woli. Zakład mój będzie posiadał zawsze doborowe napoje i przekąski, pozostając z uszanowaniem

2085

K. Piskorski.

Piotrkowska № 192 (dawniej № 200)

Lecznica zębów

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Specyalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron. Reparacje i przeróbki sztucznych zębów na oczekaniu. Ceny bardzo przystępne. 2599

Dla starszych:

- 1) „Do krwawej nosy...“ powieść, osnuta na tle ostatniej rewolucyi serbskiej, w 5-tomach z ilustracyami 2.50 kop., dla prenumeratorów <Rozwoju> 1.25 kop.
- 2) „Kocham i cierpię“ antologia poetów polskich; cena księgarska rb. 1.00, dla prenumeratorów <Rozwoju> 55 kop.
- 3) „Wilanów“ — opis pamiątek po królu Sobieskim; cena w oprawie 75 kop.

Korzystajcie z okazji! Wyprzedaż posezonowa do 50%
DOM KONFEKCYJNY RACIA BROMBERG Piotrkowska № 6, dawniej Skład Zyrardowski

Garderoba damska. — Kostyamy płócienne dawniej Rb. 18.— teraz 13.— Palta angielskie dawniej 12.50 teraz 7.75, na jedwabnej podszewce dawniej 14.50 teraz 10.— Kimona damskie dawniej 15.— teraz 8.75. Spódniczki damskie z szewiota dawniej Rb. 9.— teraz 5.50. Spódniczki damskie z alpagi dawniej Rb. 6.50, teraz 4.50. Spódniczki damskie z dobrego sakna dawniej Rb. 12.— teraz 7.50. Błazki batystowe z francuskiego batysta dawniej Rb. 3.50 teraz 2.25. Błazki batystowe z francuskiego batysta dawniej Rb. 4.50 teraz 2.90. Palta dla dorosłych panienek dawniej Rb. 9.50 teraz 6.— Sukieneczki dla dziewczynek dawniej Rb. 10.— teraz 6.— 2050

LOMBARD D. Wałchowicza i Syna

Południowa № 20, zawiadamia, że 1/14 czerwca i dni następujących odbywać się będzie **LICYTACYA** 2040 na sprzedaż zastawów we właściwym czasie nieprolongowanych

Letnie mieszkanie

w lesie Jaglwnicko-zgierskim, w slicznej suchej miejscowości, 15 minut od tramwaju do odnajęcia 2 pokoje lub pokój z kuchnią. Wiadomość: Piotrkowska 209 m. 3. 2048

Stowarzyszenie Majstrów Fabrycznych

Nowy Rynek № 6.
Wydział rekomendacji pracy rekomenduje fachowców na wszelkie posady techniczne w każdej specjalności fabrycznej i każdego stopnia ażdolnienia. Na żądanie i przy porozumieniu udziela gwarancji za rekomendowanych. Ma obecnie: **Wolne posady:** 1) **Majstra przędzalni sianki** za 30000 w zł, pierwszor. sila na pierwszeństwo. Pl. od 00—20 rb. tyg; 2) **Majstra na pierścionce** (Angrossele) pierwszor. sila na pierwszeństwo. Placa 25 do 35 rb. tygodniowo. 3) **Majstra na niciarki** (Efektzwirne) na 4 niciarki zdobne oraz gładkie, pl. od 20 do 25 tyg. **Poszukujących pracy:** 1) **Majstra przędzalni** zgrzebn. wyk. starsz. fachowca. 2) **majstra apretury** na sztrychy, pierwszorządna sila, 30 lat praktyki samodzielnej. Przewodnicz. wydz. rek. pr. **Feliks Przedpełski** Juljasza № 37, mieszk. 11. 1243

Skutek świetny! W Łodzi Skład Główny L. Spiess, Piotrkowska 107.

Studniarski zakład W. Szymankiewicza

Łódź, Rokicińska 25 (dom własny) Buduje studnie artezyjskie i zwyczajne, bez względu na głębokość i średnicę, z własnych a także i powierzonych materiałów. Wpłata na raty część owo. 1510

SOKI: MALINOWY, WIŚNIOWY i CYTRYNOWY W SZTOFACH i BALONIKACH

wyborowe aromatyczne KAWY

W WSZELKICH GATUNKACH i CENACH, Kakao, Karmelki, Czekolady i Herbaty POLECA

A. GLUGLA, Nawrot Nr. 47.

SPRZEDAŻ HURTOWA i DETALICZNA. 1521

HELENÓW

Jutro w Niedziele, Poniedziałek i Wtorek

Koncert poranny

Początek o godz. 7 rano. Wejście 15 i 5 kop.

Koncert popołudniowy

Początek o godz. 4 po poł. Wejście 25 i 10 kop.

№ 3735. **Obwieszczenie.**

DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do publicznej wiadomości, iż zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

- 1) pod № 551h przy ulicy Ewangelickiej, przez Ika-Ajzyka Grosleita, pierwotna rub. 40,000;
- 2) pod № 1113b przy ulicy Składowej i Skwerowej, przez Sura Salamonowicz, pierwotna rub. 25,000;
- 3) pod № 270tta przy ulicy Lipowej, przez Helenę Sandowską, odnowiona z konwersją rub. 14,000;
- 4) pod № 171wa przy ulicy Brzezińskiej, przez Barbare i Eugenię Polańskie, odnowiona bez konwersji rub. 4,100 i dodatkowa z przeszacowania rub. 7,000;
- 5) pod № 819aa przy ulicy Miłsza, przez Wojciecha Lipskiego, pierwotna rub. 30,000;
- 7) pod № 728 przy ulicy Piotrkowskiej, przez Józefa Meisnera, pierwotna rub. 40,000;
- 6) pod № 320t przy ulicy Konstanyńwskiej, przez Dawida i Frajdę małżonków Łęczyckich i Ika-Mayera i Rojzle małżonków Tajelbaum, pierwotna rub. 32,000;
- 8) pod № 1151 przy ulicy Widzewskiej, przez rodzinę Meizner, pierwotna rub. 12,500;
- 9) pod № 972i przy ulicy Częstochowskiej, przez Józefa Kalczyńskiego, pierwotna rub. 6,000;
- 10) pod № 1750 przy ulicy Leszno, przez Kazimierza Żukowskiego, pierwotna rub. 10,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, dnia 3 czerwca 1911 r.

2107

Restauracja „MEISTERHAUS”

ulica Przejazd № 1.

W niedzielę, poniedziałek i wtorek od 12-ej do 2-ej po południu

Poranny Koncert

w ogrodzie. Wejście bezpłatne.

Od godz. 5-ej po południu

KONCERT

W trzecie święto t. j. we wtorek koncert poranny rozpoczął się z powodu poходу strzelców łódzkich o godz. 10 przed południem. **Wejście 10 kop. Dzieci 5 kop.**

W razie niepogody koncerty odbędą się w salach.

Kuchnia wymienita. **Trunki wyborowe.** 2099 Z poważaniem A. Böhme.

Drobne ogłoszenia.

- A. A.** Lekcje języka francuskiego w szkołach oraz prywatnie. Patent z ukończenia kursów w Paryżu oraz świadectwo rządowe. Długa 19 3823,8,1
- Aparat fotograficzny** mechaniczny 9x12 dobry z przyborami sprzedam. Benedykta 6, u ogrodnika. 4413—1
- Aksjerka A. Siecz, Targowa 73, m. 14,** przyjmuje zamówienia, udziela porad 4182—5s—2
- Bezpłatnie tani sprzedaję** piękne alpagowe marynarki i peleryny. Andrzeja 4—18. 4194—3ps—3
- Do sprzedania** sklep z magłem w dobrym punkcie. Zielona nr 45 4350/6'2
- Doswiadczona wychowawczyni (nauczycielka)** przyjmuje kondycję. Główna 50—26. 4364/21

- Dla mężczyzny** niebywała okazy! Materya! skóra angielska na ubranie niedościgniona, łożko 50 kop Andrzeja 4—18. 4194—3ps—3
- Do sprzedania** wóz od wody sandowej, Widzewska № 83 4276—3ps—3
- Do wynajęcia** zaraz 3 pokoje z kuchnią, 2 pokoje z kuchnią i 1 pokój z kuchnią, z wygodami. Nowo-Zarzewski № 20 od 11 rano 4313—2s—2
- Doswiadczony korepetytor** przysposabia do wszystkich klas gimnazjum oraz na świadectwo. Wiadomość Dzielna 40, m. 1 od g. 3—4 154
- Darmo odstąpię pokój z kuchnią** rodzinie inteligentnej, młodej, świeżość piękna, Kościelnek, 5 wiorst od Rogowa. Wiadomość na miejscu: Kosmała 4385—2'1
- Darmem grewniany z baroznym płatem**, Zarzewska 141, za 10,000 do sprzedania. 4389—2—1

- Do sprzedania 15 mórg.** Zabudowania w dobrym stanie Osrodo morga, we wsi Harlup Wielkiej, powiat sieradzki, gubernialski. Wiadomość na miejscu u Józefa Wilczyńskiego. Blizsza wiadomość w Łodzi: Staro-Zarzewska nr. 187 u kowala. 4387—2—1
- Fortepian „Hartmann” czarny,** krótki, prawie nowy, z powodu wyjazdu sprzedam tania. Pablaniec, Zamkowa, dom Kalczyńskiego. Tyszkowski. 4325
- Filia piekarska do sprzedania.** Wiadomość: Gubernatorska 32, m. 14. 4334—3—2
- Fortepian, rower, tania sprzedaż.** Bazarowa 4 m. 8. 4250 3,1
- Gramofony, wyzmaczki naraty,** płyty najlepiej kupić. Widzewska 145—16. 4372—2—2
- Gramofon nowy, 50 płyt,** sprzedam za bezcen. Konstanyńwaska 48, m. 27 4328—3—2
- Jest plac do sprzedania z oficyną,** ulica Marysińska № 49 4298—3cs3
- Korzystna okazja!** Wieczna bieleźnica. Kompozycja właściciela. Kolarzycki i maankety z zakładami płóciennymi wyprzedają się z nastęstwem 50%. Tamże ładne urządzenie sklepowe i powozik ze zdejmowaną budą, prawie nowy, tania do sprzedania. Piotrkowska № 95 4416,8,1
- Kawiarnia w dobrym punkcie,** jest do sprzedania z jednym bilardem, który przynosi 40 rub. miesięcznie, wydał do 50 obiadów, flaki 2 razy tygodniowo, z powodu dwuletniej choroby żony. Wiadomość: Nawrot 17. 4336—3—3
- Krany, korkownicy i inne wyroby** drzewno-tokarskie poleca mechaniczna tokarnia Kadynskiego, Zielerska 15 4379
- Kupię pompkę do polewania** ulicy. Oferty w administracji pod „Pompkę”. 4998—3—1
- Letnie mieszkanie (pokój z kuchnią i weranda)** do wynajęcia w Gałkówk. Wiadomość na miejscu u gospodarza Lewiaka. 4419
- Letnie mieszkanie w Sieradzu** Wiadomość na miejscu u W go Władysława Brzezińskiego. 4407—3—1
- Maszynę do szycia** najlepiej kupić. Widzewska 145, m. 16. 4332—3—2
- Mawtel do sprzedania** medrogo. Ulica Wiznera nr. 35. Rokiciele 4281—2—2
- Mieblowane kawalerskie** pokoje do wynajęcia. Benedykta nr. 35 4294—6s—2
- Maszyny do szycia, najlepiej** kupić u mechanika Aleksandra dryjska 34. 4205—5cs—3
- Mieszkanie dla kawalerów z całodziennym utrzymaniem,** ul. Dzielna 31 m. 32 4390 2'1
- Motor gazowy do sprzedania** dojecha, o sile dwóch koni. Wiadomość: Piotrkowska № 92, w ślusarni. 4410—3—1
- Nauczycielka francuskiego,** wyższa muzyka poszukuje kondycji lub do towarzystwa. Oferty: „Nauczycielka”. 4367—2—1
- Nocny pies do sprzedania,** rasy wilczej. Ulica Przejazd № 70 w sklepie. 4403—1
- Potrzebni preszcy** do pras walcowych na towary bawełniany o az drapacz (rauer) do kratraunmaschine. Ludwiki (Luizy) 42. 4386—3—1
- Plac do sprzedania** z powodu zmiany interesu w Brześciu przy szosie Konstanyńwskiej, około 7,000 łokci kwadr. i może być rozdzielony na 3 place. Wiadomość w Brnie w Piwnaj, lub Wólczańska 214, u p. Smetany. 4414—3—1
- Piwiarnia do sprzedania** z powodu zmiany interesu. Zielona 59 4188—3cs—3
- Potrzebna niemka do dzieci.** Wiadomość: Młeczarnia „Gemów”, Andrzeja 11 4320—3—3
- Piwiarnia do sprzedania** z warsztatem rzeźniczym w dobrym punkcie przy ul. Staro-Zarzewskiej nr. 144. 4368—2—2

- Powóz jest do sprzedania** półkryty i chomuta angielskie czarne. Ul. Graniczna, róg Staro-Zarzewskiej 187, A. Maciejak. 4341—3—3
- Potrzebne zdolne panienki i uczenice.** Ul. Zielona № 23 4361—3—2
- Potrzebna bufetowa** zdolna do sklepu rzeźniczego. Wiadomość Dzielna № 21. 4358—2—2
- Potrzebne zdolne panny do szycia** bluzek i specjalistki do dzicelonych sukienek. Konstanyńwowska № 1, sklep konfekcyjny damskiej. 4375—3—2
- Podają do wiadomości** szanownej klientell, że od d. 1/6 miesiąca 1911 r., przestałem być współwłaścicielem zakładu tapicerskiego, dekoracyjnego pod firmą Przędzielki i S-ka. Zakład mój samodzielnie znajduje się przy ulicy Piotrkowskiej 134, gdzie przyjmuję wszystkie roboty w zakresie tapicerstwa wchodzące, po cenach najniższych. Polecam się szanownym klientell z uszanowaniem Stanisław Rytal. 4418—2—1
- Potrzebny chłopek lat 15—16** do usług w aptece. Piotrkowska 191. 4417—1
- Potrzebny ślusarz** znający wodociągową robotę i reparację studzien i chłopy do terminu. Luzy 20. 4411—1
- Plac do sprzedania** w Rudzie, blisko szosy 36x6 łokci. Wiadomość w Łodzi, ul. Nawrot 56, m. 20. 4409—1
- Pokoje umeblowane** zaraz do wynajęcia, Widzewska 109 m. 18 II piętro 4402—2—1
- Pracownia haftu i rycinu** monogramów; ceny przystępne. Piotrkowska 115 m. 7. 4373 2'1
- Plac narożny przy końcu** Franciszkańskiej sprzedam, Psarski Konstanyńwowska 23. 4351—3s—2
- Pokój kawalerski, skromnie umeblowany**—do wynajęcia zaraz. Tamże obiady na miejscu lub do domu. Wiadomość: ul. Radwanska 11 m. 4 4366—3—1
- Piwiarnia do sprzedania,** ulica Rybna nr. 16. 4982—2—1
- Pokoje pojedyncze umeblowane** lub nie, do wynajęcia, Piotrkowska nr. 16 m. 8 4380—2—1
- Plac do sprzedania** narożny w Radogoszczu róg Hojzlera i Nowo-Ziolej. Wiadomość: Brzezińska nr. 112. sklep. 4396'2'1
- Pokój przy rodzinie dla paniem,** może być z obiadem, do wynajęcia od 1 lipca, ul. Juliusza 13. Wiadomość: Mikołajewska 34 m. 17 4301
- Potrzebny inkasent** do sklepu maszyn do szycia, B ci Birger, Dzielna nr. 11. 4393—3—1
- Rower pruski** w dobrym stanie do sprzedania. Szosa Pablanicka 50, m. 9 4420—1
- Rower do sprzedania** w dobrym stanie, Piotrkowska 235 m. 10. 4400
- Rzeźnicze urządzenie** do sprzedania. Szopena nr. 16 4383—3s—1
- Sprzedam 2 magle i fortepian** Nawrot 55. 4401—2—1
- Sklep rzeźniczy, furgon i bryczka** do sprzedania za przystępną cenę. Wiadomość u Majczaka w kawiarni, ul. Konstanyńwowska nr. 24. 4403—3—1
- Sklep do sprzedania** kolonialno-dystrybucyjny naprzeciw fabryki Stolarowa, ul. Rzgowska 9. 4406
- Sklep do sprzedania** kolonialno-dystrybucyjny. (Nowe) Cegielniana 103 4388—3—1
- Student uniwersytetu krakowskiego,** zdolny korepetytor, z 6-letnią praktyką, poszukuje kondycji na wyjazd. Oferty: Rozwój pod literami „A. U.”. 4394 2-1
- Student uniwersytetu** poszukuje lekcji Karola 20, Szkoła 4378—6—1
- Sklep kolonialno-dystrybucyjny** zaraz do sprzedania, z powodu choroby. Benedykta 43. 4317—3—2

- Siedlo damskie** małe do sprzedania. Zawadzka 1, wiadomość u stróża. 4374—3—3
- Sklepek** dobrze prosperujący sprzedam zaraz. Główna 58. 4268—4—4
- Ślusarze** na zamki i chłopy płatni potrzebni zaraz, B-cia Suwalscy, Plac Kościelny nr. 3. 4245—3cs3
- Uzdolniony pracownik** do drażniaczów (Reisernik). poszukuje pracy. Znajomość towaru węzlanego i bawełnianego Długostnie świadectwa Gmina Brus. Pablanicka szosa № 47, dom Szmitko-go Gustaw Roszka 4391—3—1
- Uczeń klasy VI-ej szkoły** przemysłowej poszukuje kondycji za skromnym wynagrodzeniem. Chodzi tylko o wyjazd. Wiadomość: Długa 123 m. 5. między 4—6. 4421—2—1
- Wóznica trzeźwy,** uczciwy potrzebny natychmiast. Benedykta 83 4412—1
- W osadzie Główno** do odstąpienia zaraz letnie mieszkanie dwa pokoje z kuchnią, do wiadomości sę u p. Michalskiego właściciela Główna. 4313—3 3
- Zakład asenizacyjny** przyjmuje zamówienia na wywożenie nieczystości. Cena 95 kop. od baczk. Wiadomość: Marysińska nr. 36, filia: Piotrkowska 141 4311-2,32
- Zaginął we wtorek po południu** 6 letni chłopiec, brunet z gołą głową. Uprasza się o odprawienie: Przędzalniana 58 m. 37. 4405
- 2 magle** do sprzedania. Zgierska № 5 4404—1
- Zagubione dokumenty.**
- Alma Brandt** zagubiła kartę do księżeczki legitymacyjnej wydaną z fabryki Szlezingera. 4322—3—3
- Bronisława Skonka** zagubiła paszport, wydany z gminy Wiszkitno, gub. piotrkowskiej. 4363—3—3
- Bolesław Siwek** zagubił kartę od paszportu wydaną z fabr. Nippego oraz świadectwo z fabr. Szmulowicza. 4384
- Feliks Sznawels** zagubił paszport austriacki z poświadczaniem na prawo zamieszkiwania w państwie rosyjskiem. 4397,3,1
- Franciszek Poznanyk** zagubił paszport, wydany z gminy Piątek, pow. Łęczycki. 4353—3—2
- Józefa Zabkowska** zagubiła książeczkę legitymacyjną, wydaną przez prezydenta m. Łodzi. 4319—3—3
- Jan Bouk** zagubił paszport wydany z Nowo-Radomska. 426—3—3
- Józef Witkowski** zagubił paszport, wydany z gminy Tkaczew, powiatu Łęczyckiego 4278—3—3
- Józefa Demska** zagubiła paszport wydany z gminy Skotałki gubernii Kalkkiej 4315—1
- Jan Nowaczynski** zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Wojdyśławskiego. 4369—1
- Jan Drankowski** zagubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Fuksa. 4322—3—3
- Maryan Leszczynski** zagubił paszport, wydany z gminy Kunów, powiatu opatowskiego, g. radomskiej. 4343—3—3
- Marcin Dymcał** zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Kelsenbrechta. 4371—3—2
- Stanisława Smolinska** zagubiła paszport, wydany z gminy Łask, gub. piotrkowskiej. 4352'3'2
- Władysław Mikołajczyk** zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Józefa Lisnara. 4337—3—3
- Zaginął paszport,** wydany z gm. Wadlew, pow. piotrkowskiego, na imię Ignacego Grotel. 4374'3'2
- Zaginęła karta od paszportu,** wydana z fabryki B-ci Bechtold na imię Wiktorji Bocian. 4392—3—1
- Zaginął paszport,** wydany z Warszawy VI uczątku na imię Aleksandra Marcina Friedenbergera. 4381—3—1

RADA ZARZĄDZAJĄCA

Towarzystwa drogi żelaznej Warsz.-Wiedeńskiej.

Zwołane na dzień 10 Czerwca r. b. posiedzenie LIII Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego odbyte być nie może z powodu, że wysokość zdeponowanego przez akcjonariuszów kapitału akcyjnego nie czyni zadość warunkom § 26 ustawy Towarzystwa.

Skutkiem tego, w zastosowaniu się do powołanego § 26 Ustawy, Rada Zarządzająca ma zaszczyt podać do wiadomości PP. akcjonariuszów, że powtórny termin posiedzenia

LIII Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego

odbyć się mającego w Warszawie, wyznaczony został na dzień 24 czerwca r. b., o godz. 9 rano w gmachu Dyrekcyi drogi żel. Warszawsko-Wiedeńskiej (ul. Aleje Jerozolimskie № 86).

Zebrań w tym terminie akcjonariusze, bez względu na ich liczbę i ilość zdeponowanych akcji, będą władni odbyć posiedzenie i wziąć pod uchwały przedmioty zamieszczone na porządku dziennym niedoszedłego do skutku Zgromadzenia Ogólnego, a mianowicie:

1. Sprawozdanie Dyrekcyi Drogi za rok 1910.
2. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej o bilansie 1910 r.
3. Sprawozdanie o rezultatach eksploatacyi za rok 1910.
4. Etat na rok 1911.
5. Poświadczenie względem etatu na rok 1912.
6. Wyznaczenie funduszu na wynagrodzenie Członków Rady Zarządzającej i Komisji Rewizyjnej.
7. Pokrycie wydatków z funduszu zapasowego.
8. Wybór Członków Rady Zarządzającej i Członków Komisji Rewizyjnej w miejsce wychodzących.

Akcyonariusz, zamierzający uczestniczyć w rzeczonem Zgromadzeniu, winien złożyć najpóźniej dnia 18/31 Maja r. b., do godz. 2 ej po południu, akcje własne lub pożyczkowe, w ilości najmniej sztuk 40, w Kasie Głównej Towarzystwa w Warszawie, lub w instytucjach kredytowych, istniejących w Rosji na zasadzie NAJWYŻEJ zatwierdzonych Ustaw albo też w jednym z niżej wymienionych domów bankierskich:

- w Berlinie — w Dyrekcyi „Disconto-Gesellschaft“, w „Mitteldeutsche Credit-Bank“, w „Berliner Handels-Gesellschaft“ lub u pp. Mendelsohn et C-ie.
- w Wrocławiu — w Kasie „Schlesischer Bankverein“.
- w Frankfurcie n/M. — w Dyrekcyi „Disconto-Gesellschaft“.
- w Dreźnie — Dresdner Bank.
- w Amsterdambie — w domu bankierskim „Lippmann, Rosenthal et C-ie“.
- w Brukselli — w filii „Deutsche Bank“ i filii Międzynarodowego Petersburskiego Handlowego Banku.
- w Krakowie — w Banku Galicyjskim dla Handlu i Przemysłu.

Akcyje złożone być winny przy załączeniu specyfikacyi numerów, spisanej w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisanej przez właściciela akcji.

Instytucja kredytowa oznacza na obu egzemplarzach datę składu akcji, z zastrzeżeniem, że akcyje nie będą wydane ich właścicielowi przed dniem następującym po Ogólnem Zgromadzeniu.

Jeden egzemplarz specyfikacyi zwraca się deponentowi, jako dowód składu akcji, a zarazem jako tytuł do odbioru takowych. drugi zaś egzemplarz winien być przesłany Radzie Zarządzającej drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej.

Z chwilą expiracyi terminu składu akcji, instytucje kredytowe obowiązane są niezwłocznie zawiadomić depeszą Radę Zarządzającą drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej o liczbie akcyonariuszów, którzy akcyje złożyli, jak również o ilości akcji przez nich zdeponowanych.

Zwrot akcji nie może nastąpić wcześniej, jak w dniu następującym po Zgromadzeniu.

Za tytuł do uczestniczenia w Ogólnem Zgromadzeniu służą nadto akcyje zdeponowane stosownie do §§ 10 i 14 Ustawy Towarzystwa w Kasie Głównej tegoż Towarzystwa, niemniej i poświadczenia Banku Państwa, jego filij i oddziałów, jak również prywatnych instytucyj kredytowych, funkcjonujących w Rosji na podstawie NAJWYŻEJ zatwierdzonych Ustaw, wreszcie wymienionych powyżej zagranicznych domów bankierskich, na złożone tamże akcyje, byle skład ich nastąpił w terminie do zdeponowania akcji oznaczonym.

W tych poświadczeniach mają być wykazane numera akcji z zastrzeżeniem, że akcyje nie będą wydane przed dniem następującym po Zgromadzeniu Ogólnem.

Akcyje złożone w instytucyi kredytowej tytułem kaucyi dla tej instytucyi lub też dla osób trzecich nie dają prawa do uczestniczenia w Zgromadzeniu Ogólnem.

Rzeczywistość składu lub depozytu akcji w prywatnych instytucjach kredytowych winna być na żądanie Towarzystwa drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej poświadczona przez rejenta lub inną urzędową osobę, lub też może być sprawdzona przez delegata tegoż Towarzystwa.

Koszty dopełnienia tych formalności, jako też opłata za skład akcji, wydatki na przesyłkę pocztową i poświadczenie składu przez rejenta lub inną urzędową osobę ponosi właściciel akcji.

Na mocy § 26 Ustawy Towarzystwa akcyonariusz może prawo uczestnictwa w Zgromadzeniu Ogólnem przenieść na innego akcyonariusza, udział w temże Zgromadzeniu biorącego, za udzieleniem prywatnego pełnomocnictwa.

Warszawa, dnia 2 Czerwca 1911 roku.

2105

Potrzebne są

500 fur żwiru bardzo drobnoziarnistego

oraz

500 fur gruboziarnistego piasku, mytego,

z dostawą w miesiącu lipcu i sierpniu na Nowy Rynek oraz ul. Mikołajewską na wprost Kościoła św. Jana. Ceny za 1 metr sześcienny, loko powyżej wskazane miejsca uprasza się nadsyłać do firmy Hordliczka i Stamirowski, Piotrkowska 150.

2089

PRACUJĄC

parę lat w Persyi, znając tamtejsze stosunki i język szukam przedstawicielstw, ewentualnie mogę przyjąć posadę. Łaskawe oferty pod „Fars“ „Kuryer Warszawski“, Warszawa, Plac Teatralny.

2083

Wesół będziesz, jak i ja
Kapłaskę lub parasoltam, gdzie ja.

Mechaniczna Tokarnia oraz
Pracownia lasek i parasoli
Edm. Kadyńskiego
Zgierska № 15. 1970-3-3

2097

„ODEON”

W niedzielę, Poniedziałek i Wtorek d. 4, 5 i 6 czerwca r. b.

Wybitne obrazy: Ruiny Ampuriasa
w Hiszpanii natura. Przelotne ptaki
dramat. Tygodnik ilustrowany. Wan-
dzia kokietka komlczny. Kiedy mężowie
kochają tragikomedy Jaś królem komedyja.

BREITKOPF i PRZANOWSKI

dawniej LEON JANTZEN.

2075

Generalni Przedstawiciele na Królestwo Polskie i guberni ościennej

NAJWIĘKSZEJ ANGIELSKIEJ FABRYKI MOTORÓW

„CROSSLEY Bros Ltd., Manchester”.

Najlepsze Motory gazowe, naftowe i na gaz ssany

Fabryki Braci BUENLER w Uzwil pod Zurychem (Szwajcaryja).

Towarzystwo Antoni Erlanger i S-ka w Moskwie
Kompletne urządzenia młynów. Maszyny młyńskie. Turbiny wodne.

T-wo Budowy Wagonów i Zakładów Mechanicznych

„FENIKS” w Rydze.

Wialnie, Brony sprężynowe, piagi, młocarnie i t. d.

WARSZAWA, Miodowa Nr. 15.

Telefon 1-56.

Adres telegr. „Stefjóz”.

idealnym środkiem do czyszczenia obuwia jest

„WOBIN”

Wobin daje nadzwyczaj piękny połysk, czyni skórę miękką, nie niszczy i jest tani.

Duża doza 9 kop.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna

Wollmann, Magazyn pasty

121 Piotrkowska 121.

Piotrkowska 91 dom W-go Rankego Piotrkowska 91.

MAGAZYN WYROBÓW GUMOWYCH

L. Baumgarten Piotrkowska 91,
(dawniej Piotrkowska 69)

po zmianie lokalu i znacznem powiększeniu zakresu prowadzonych artykułów poleca w wielkim wyborze na sezon bież.

Obuwie najnowsze fasonów

Sandały

Artykuły podróżne

Linoleum

Ceraty

Artykuły sportowe

Zabawki

Artykuły techn. i chirurg.

Płaszczki i peleryny nie-

przemakalne

Płótno gumowe

Patentow. obcasy (gumki)

z „Dermatyn”

Chodniki kokosowe

Bieliznę impregnowaną Li-

mol i t. p.

Wszelkie roboty linoleumowe przyjmuje i wykonywa prędko,
2081 akuratnie i tanio.

Towar wyborowy. --- Ceny nader przystępne!!!

Piotrkowska 91 dom W-go Rankego Piotrkowska 91.

Papiery rysunkowe.

Światłowzorze i kalki.

Najlepsze warszawskie i

angielskie papierylistowe.

Druki, księgi handlowe, materiały piśmienne,

witraże, karty wizytowe i pocztówki. Słomki do

R. Petersilge i M. Szmolke kapeluszy.

1885 dawniej „Przyszłość” Nowacki. Piotrkowska

Nr. 93.

**Zjednoczona Fabryki
Wyrobow Ogniotrwalych**
dawniej **C. KULMIZ**
Towarzystwo z ograniczona poręka.

Główna fabryka: **Saarau** pod Wrocławiem, założona w r. 1850.
Oddziały fabryk: **Markt-Redwitz** w Bawarii i **Halbstadt** (Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiiowane.
Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju;
Cegły szamotowe i Dinasowe;
Cegły odporne na działanie kwasów;
Płyty i rurki.

Roczna reprodukcja około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów. — Robotników obecnie około 1500.

REPREZENTANT na Łódź i okolice:
B. Łoziński, Łódź—Pasaż Szulca 3,
Telefon 547. 2905r19

Posiadający markę rozdawaną na ulicy z firmą **Pryzand i S-ka, Dzielna 29,** otrzymuje przy kupnie 5-iu płyt gramofonowych **6-tą darmo.**

UWAGA: Marki można do 1-go czerwca też dostać na miejscu darmo. A także znajduje się na składzie wielki wybór gramofonów i płyt na raty bez podwyższania cen. 1848

Zakład Tapicersko-Dekoracyjny
W. ŁUCZAK i S-ka
ulica Miłsza № 6. — Telefon № 24-86.

Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie tapicerstwa wchodzące po cenach umiarkowanych, jak również podejmuje się prania i renowacji dywanów, czyszczenia portyer, ścian przężonych materiałem i tapet, a także przyjmuje do prania i cerowania firanki i sztory oraz wykonywa takowe ze znajomością rzeczy, po wydoskonaleniu się w tej branży za granicą. Z czem się poleca Sz. Państwu

z aszanowaniem **W. Łuczak i S-ka.**
1858

Zakład motorowy i warsztat mechaniczny wykonywa wszelkie reperacje gazowych, naftowych, ropowych, na gaz ssany i systemu Diesla motorów. Przeróbka motorów z gazowych na naftowe i ropowe, montowanie nowych motorów i sporządzenie kosztorysów na nowe motory. Kapno i sprzedaż używanych motorów! Nowe motory w robocie! Używane, lecz wyremontowane jak zupełnie nowe motory na składzie, sprzedaje z gwarancją; konserwacja i czyszczenie motorów na miesięczny abonament. Kompletnie urządzenie transmisyjne, łącznie z umontowaniem. Reperacje w fabrykach, apreturach, przedziałach, tkalniach i t. d. Referencye pierwszorzędne. **B. BERG i GRAHL, Łódź, Widzewska** № 146, przystanek tramwajowy linii № 4. 1898

TECHNICZNE ARTYKUŁY,
Armatury, Narzędzia,
Rury do gazu i wody.
Rury świdrowe.
Tokarnie i wiertarnie.
Stal narzędziowa i spawalna.
Zelazo, Blachy.
Drut, Sruby i Gwoździe.
Metale.

Ma zawsze na składzie 4446
KAROL SOMYA
Łódź, PIOTRKOWSKA № 192.

PLACE

w Żabieńcu, blisko Mani, 15 minut ze stacji Konstantynowskiego tramwaju dosprzedzenia. Blższych szczegółów można się dowiedzieć u p. Tarkieltaaba, Zawadzka 39, lub na miejscu u p. Blamencweiga. 1932

Pracownia Gorsetów
dawniej Mikołajewska 53
NATALII KĘDZIEKSKIEJ
przyjmuje obstalunki i reperacje.
1575 Piotrkowska 115 m. 6.

Pokój duży

frontowy słoneczny, umeblowany lub bez mebli przy ul. Przejazd № 48 do wynajęcia zaraz lub od 1 Czerwca do 1-go Października. Wiadomość w adm. „Rozwoju”. 1648-6-1

Remiza „BRISTOL”
Właśc. **A. REUMANN**
(dawn. Bartosz), wynajmuje elegancie karety, powozy etc na godziny, dnie i miesiące dla jazdy po mieście, do miast sąsiednich i na polowanie po cenach umiarkowanych. Staranna obsługa! Ul. Piotrkowska № 119, telefonu № 1053 2849r

Przyjmuje nadrabianie **ponczokt.**
MIKOŁAJEWSKA 59 m. 56
2-gie piętro.

Z powodzeniem egzystująca od lat paru w jednym miejscu

Piwiarnia

z kompletnem urządzeniem z powodu wyjazdu z Łodzi, jest do sprzedania. Wiadomość w piwiarni, ulica Wysoka № 27. 1892

Do wynajęcia sklep frontowy i kilka pokoiów, może także być na parę godzin pokoje. Tam też do sprzedania czyste urządzenie kawiarne z dwoma kawiarniami, prawie nowe, bardzo tanie. Ulica Ogrodowa 25. 2000-3-1

STUDENT

Moskiewskiego Uniwersytetu medalista, doświadczony korepetytor, przygotowawca do egzaminów, udziela lekcji w zakresie programu średnich zakładów naukowych. Specjalność: matematyka, rosyjski, łaciński, niemiecki. Dowiedzieć się: Długa 135 m. 4. 1014-3-1

Sklep

galanteryjny z krawieczyzną w dobrym punkcie jest do sprzedania. Wiadomość: al. Rokicińska № 61 w sklepie. 1964-3-1

Pierwszorzędna piekarnia

z dwoma piecami i całkowitym urządzeniem, łącząca się ze sklepem i mieszkaniem jest do wynajęcia od 1-go Lipca na ulicy Konstantynowskiej № 46. Wiadomość: u właściciela domu D. Łęczyskiego, Nowomiejska 22. 1966-3-1

Z artystycznym Kabaretem

Ogród „PROMENADA”
(Müllera).
40 Mikołajewska 40.
Podczas **Świąt dnia 4 i 5 Czerwca.**
Wielkie zabawy

Wielkie zabawy 2026

Z artystycznym Kabaretem

TANIA
po cenach fabrycznych
DETALICZNA SPRZEDAŻ
kamgarnów i szewiotów w najlepszych gatunkach przy składzie fabrycznym **Adolfa Kona**
Piotrkowska 80. 1699-12-10

Ważne dla Pań!
WYŻSZA
Cechowa Szkoła kroju i szycia
„JÓZEFINY”
odznaczona złotymi medalami,
zawiadamia osoby interesujące się nauką kroju, że z dniem 1 czerwca do 1 września rozpoczynają się kursy wakacyjne.
Ceny niższe.
PIOTRKOWSKA № 23.
1938

Skład win
M. D. OKOJEWY
Dzielna № 11

podaje do wiadomości Szanownej Klienteli, że kto chce mieć zdrowie i normalny żołądek ten powinien pić wino żołądkowe № 7 M. D. Okojewa, zatwierdzone przez rząd za Nr. 3478.

Wina żołądkowe № 7 M. D. Okojewa niema w żadnych innych składach, a tylko w moim składzie przy ulicy Dzielnej Nr. 11. Posiadam również wina ruskie od 40 kop. do 2 rubli za butelkę, a zagraniczne od 1.25 do 5 rb. za butelkę, oraz różnego rodzaju trunki krajowe i zagraniczne. Oliwę do lampek mego wynalazku można otrzymać u mnie, a także na Piotrkowskiej 291, Franciszkańskiej 60, Mikołajewskiej 89, Kątnej 52, Przędzalnianej 56 i 90, Sosnowej 3 i na Konstantynowskiej 13. 1833

Używajcie **CIRINE-CREME**
wyborowa pasta do czyszczenia obuwia.
Konszerwuje obawie i nadaje mu trwały połysk, naśladowany lakier.
Hartowy skład a generalnego przedstawiciela:
W. SUWALSKI, Łódź, ul. Wólczańska № 79.
Agenci poszukiwani. Zgłaszać się od 1-2 po poł. i 7-8 w. Zgądać wszędzie! 1 5-26

Kapelmistrz Stępniewski

pozostał w Łodzi z orkiestrą wojskową i przyjmuje zamówienia na 2008 MAJOWKI I ZABAWY.
Wiadomości: Tramwajowa № 13, od godz. 1-3 po poł.

PERGENOL

Pergenol'owe Tabletki

z miętą do płukania ust i zębów.

Lepsze od wszelkich eliksirów.

Rozpuszczone w wodzie dają nadtlenek wodoru i kwas borny. Polecone przez p. p. Lekarzy, jako silnie dezynfekujące, a nieszkodliwe płukanie, **ochraniające od przeziębienia i chorób zakaźnych**; oczyszcza zęby, rozpuszcza kamień, usuwa z ust zapach dymu a palaczy, oraz wszelką niemiłą woń wogóle.

Cena za fiakon Rb. 1.25.

Dla osób nie umiejących, lub nie mogących płukać gardła, oraz celem wzmocnienia działania tabletek polecamy odznaczające się przyjemnym smakiem

Pergenol'owe Pastyłki

do powolnego rozpuszczania w ustach. Wytwarzają one w zetknięciu się ze śliną, nadtlenek wodoru, działający odświeżająco i dezynfekująco na jamę ustną, ochraniają zęby od psucia się i gnicia.

Rurka 50 kop.

W sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

1539

✦ Pierwsza Chrześcijańska Lecznica chorób zębów i jamy ustnej. ✦

Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plomba po 50 ko Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby sztywne i wszelkie reperacje po cenach umiarkowanych.

Gutzmana Elikzir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzymania w czystości jamy ustnej. — **Łódź, Przejazd № 8.** 2573

POLIKLINIKA

chorób oczu

DE B. DONCHINA PASAŻ MAYERA № 1,
róg Piotrkowskiej.
(OKULISTA) Przyjmuje: od 10—12 i 4—7½ pp.

727

Lecznica D^{ra} A. Steinberga

BENEDYKTA № 3, Telefonu № 22-62.

(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

Orthopedia. Mechano-terapia (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza Pracownia przy rządów ortopedycznych

Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie. Leczenie chorób skórnych.

Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsonalizacja. Stosowanie prądów stałych, przerywanych i sinusoidalnych. Elektroliza Choroby nerwowe.

Gabinet światłolecznicy. Kąpiele świetlne w gorącym powietrzu. Kąpiele 4-komórkowe (vier-Zellen-Bad). 137r

Towarzystwo Akcyjne

RZEZNI MIEJSKICH w Rosyi

WARSZAWA, Krakowskie Przedmieście № 5.

ŁÓDŹ, Rzeźnia Centralna, Inżynierska № 1,

poleca: 1) włosień tapicerski, 2) krew suszoną, 3) mączkę mięsną, 4) kupuje i sprzedaje skóry surowe, mokre i suche. 188-20

Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców. FOSMOZA zapewnia prawidłowy rozwój krwi, kości i mięśni. Niezbędny pokarm dla dzieci w okresie ząbkowania i rośnięcia. 1269

Liczne opinie Pp. Lekarzy Ordynatorów szpitali dołącza się do każdego pudełka. Dostać można wszędzie.

Cena pudełka 1 rb.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów i jamy ustnej

lekarza d-ty H. Pruss.

1393r

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reperacje i przeróbki sztucznych zębów NA POCZEKANIU.

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światłolecznicy

D-rów L. Falka, Z. Gołca, i St. Jelnickiego

Wólczańska № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płać za poradę 60 kop.

Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11½—1½ pp. i od 7—8: w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12½, do 1½, po południu.

Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie pani Dr. Zand Tennenbaumowa w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5½, — 6½, po południu. 173r

CENTRALNA KLINIKA

chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA i REPARACJE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

Tow. Akc. „Fr. KARPINSKI” w Warszawie.

Elektoralna № 35.

POLECA

KARPINSKIEGO

Kąpiele z kwasu węglowego

(CO₂)

zastępujące kąpiele w Nanheim, Kissingen.

Kąpiele te, stosowane z przepisu lekarza, działają znakomicie w astmie, cierpieniach nerwowych, zapaleniach oskrzeli (bronchitis), rozedmie płuc, wadach serca i t. p., nie mniej doskonały środek do pobudzenia krążenia krwi.

Oprócz powyższych fabryka wyrabia:

Karpińskiego Kąpiele

borowinowe z kwasem węglowym zastępujące frantzbadzkie, krynickie, żegiestowskie, reinerckie i t. p. jodowo-bromowe z kwasem węglowym, bromowe z kwasem węglowym, balsamiczno-sosnowe z kwasem węglowym, siarczane z kwasem węglowym, zastępujące akwizgrańskie, baskie, solectkie, truskawieckie, piszczkańskie i t. p.

UWAGA. Sole Karpińskiego do kąpeli są przygotowane w tabliczkach prasowanych, łatwo rozpuszczalnych.

Broszury gratis i franco.

Żądać wszędzie.

1717

Choroby skórne, weneryczne, oraz niemoce płciowa

Dr. St. LEWKOWICZ

Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.
Zachodnia 33 (obok Lombar. ake.)
Przyjmuje od 9-1 i od 6-8 w., w niedziele od 9-3. Dla pań od 5-6 wiecz. 114r

Dr. I. Lipszyc
choroby dzieci.

1897 mieszka obecnie
Piotrkowska 108, tel. 15-01
przyjm do 10 r. i od 4-5 p. p.

Dr. Jelnicki

ul. Andrzejka 7. Tel. 170.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Godziny przyjęć: panowie od g. 9-11 r. i 5-8 po poł., panie 4-5 po poł.; w niedziele i święta 8-12 r. 1463r

Dr. Rejt

Srednia 5 Spec: Choroby skórne, włosów, weneryczne, kosmetyka. Leczenie sypilis salwarsanem EHRlich-HATA 606.
Godziny przyjęć: od 8-1 po poł. i od 4-8 w. W niedziele i święta od godz 9-2 pp. Poczekalnia dla Pań oddzielna 535-r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE. WŁOSOW. (kosmetyka), WENERYCZNE I MOCZO-
PŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich HATA 606.
Ul. Południowa № 2.
Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w., panie od 5-6 po poł. 1420-r

Dr. med. Alexander FABIAN

Dyrektor Zakładu leczniczego „Chojny”,
przyjmuje codziennie w Łodzi od 4-7 po południu
ul. Rzgowska № 3 (róg Gór-
nego Rynku). 2251r
Choroby nerwowe i wewnętrzne.

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne
CEGIELNIANA 14.
Od g. 11-1 i 4-7½ w 76r

Dr. ROSENBLATT

Choroby uszu, nosa i gardła.
PIOTRKOWSKA Nr. 35.
Przyjmuje od 10-11 i od 5-7; w niedziele od 10-11. 434r

Dr. A. GROGLIK

Zachodnia 58 przy ul. Zielonej.
Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych
Przyjmuje 8½, 11½, r. i 6-8 w.; panie 5-6 wiecz.
W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 2474-r

Dr. FRANCISZEK

KOZIOLKIEWICZ
(starszy) Telef. 17-14
Piotrkowska 103
Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8-11 r. od 5-8 pp. 1426r

Dr. Ark. Goldenberg

ul. Nawrot № 38
Telefonu 20-10.
róg Widzowskiej. Przyjmuje codziennie do 9½, rano i od g. 5 do 7 po poł. W niedz i święta do 11-1 rano. AKUSZERYA i CHOR. WEWNĘTRZNE. 1812r

Dr. H. Sadkowski

przeprowadził się na ulicę Piotrkowską 120. Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek). Godzinnie do 9 rano i od 5 do 7-1/2 po poł. 1560r

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRY, DRÓG MOCZOWYCH
Benedykta № 9.
(9-12 r. i 4½-7½, w.) 1483

Dr. A. S. Tenenbaum

Chor. wewnętrzne i dzieci.
(Choroby żołądka i kiszek).
Wschodnia № 49.
przyjm. od 8-9 r i 5-7 p 3642

Dr. Fr. Łukasiewicz

Stare-Zarzowska № 36,
róg Sosnowej.
Choroby żołądka i kiszek, wewnętrzne i dziecięce.
Przyjmuje do g. 11 rano i od 3-6 do 6-11 po poł. 2209r

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i wener.
Ul. MIKOŁAJEWSKA № 18.
Godz. przyjęć: od g. 9-12 i od 4½-7½, wiecz. w niedziele i święta od 9 do 12½.
№ telefonu 20-40 1877

Dr. Edward Mittelstaedt

mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA № 67
przyj. od 8-9½, r. i od 5-6½, pp
Choroby wewnętrzne i nerwowe. 1429-r

Dr. I. Silbarstrom

Ul. Promenada 13 róg Benedykta
Choroby weneryczne, skóry i włosów. LECZENIE SYPHILISU SALVARSANEM 606. Radykalne usuwanie szpecak. włosów. Prx. od 8-8½, r. i od 11½-2½, p. p. i od 4½-8½ w. Panie: 4½, 5½, po poł. W niedziele: do 7-1/2 po poł. 271r

INHALATORJUM 745

do zwlewań suchych, systema Koertinga przy chorobach nosa, gardła i płuc jako też chorobach przemiany materii (szczególnie skrofalozie). Otwarte codziennie oprócz niedziel i świąt od g. 4-7.
Ulica Spacerowa № 29.

Dr. Jan Cadarski

Akuszerya,
choroby chirurg. i kobiece
przyjmuje do 10 r. 4-6 po poł.
Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2671

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.
Przyjmuje od 9-10½, rano i od 4-8 po poł. Panie od 4-5. W niedziele i święta od g. 10-1. 507-r

Dr. GUSTAWA ZAND-TENENBAUMOWA

CHOROBY KOBIECE, SKORNE WENERYCZNE (u kobiet i dzieci)
Ul. Wschodnia № 49.
Przyjm. od g. 11-1 i od 7-8. 3544-r

ZĘBY sztuczne od 75 k.

Piombos od 50 k. na kauczuka, złocie — bez wyjęcia korzeni. Piombowanie złotem, srebrem, porcelaną. Wyjmowanie zębów bez bólu. Przeróbka i reparacye na pozekania. Lek.-dent. S. LIPOWSKI, Piotrkowska 92. 381r

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych
Gabinet Roentgenowski i światłolecznicy, Krótka 4 tel. 19-41
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Przyjmuje od 8-2 i od 5-9 w. Dla pań osobna poczekalnia. 425r

Specjalista chorób włosów, skórnych (piegi i pryszczki na twarzy) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. SZNITKIND
SREDNIA № 2.

Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetycznym.
Przyjmuje od 8 do 2-1/2 po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r

Dr. med. J. Szwarzwasser
Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszek i przemiany materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla dyagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne. Wydzielin i krwi w laboratorium własnym. Od 11-1 rano i od 5-7½, po południu. 459r

Dr. Maksymilian Papierny

AKUSZER I SPECYALISTA
CHORÓB KOBIECYCH.
ulica Południowa № 23.
Telefon 16-85.
Przyjmuje do 11 rano i od 4½ do 6 po poł. 333r

Dr. med. W. Kotzin

Ulica PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz 9½-10½, r i od 4-6 pp. 2019-

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne
Nawrot 2.
przyjmuje od 8-10½, i od 6-8. Po poł., panie od 5-6. W niedziele i święta od 8-1 r. 637r

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisł. Piokarski

PIOTRKOWSKA № 115
Przym: od 9-10 rano i od 5-8 wiecz. kobiety od 4-5 1331-r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.
Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w. dla dam od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746r

ODCISKI

brodawki, zgrubiałą skórę usuwa najskuteczniej znane i nagrodzone Wielkim Złotym Medalem w Paryżu
ARAGO
ST. GÓRSKIEGO w Warszawie, Leszno № 12. Cena 35 i 60 kop. Żądać wszędzie. Wystrzegać się naśladownictw. Zwracać uwagę na markę Gladiator. 2613

Żądacie wszędzie „DOBRIŃ” tylko MICHAŁA LEBIEDIEWA.

brodawki z korzeniu em. 1541
Przedst. Akc. Tow. Spiess i Syn.

MATKI, wystrzegajcie się bezwartościowych, syciowych naśladownictw!!!
Przeciw wyprzianiu i odparzaniu ciała a niemowląt stosujcie jedyną, nieporównaną i higieniczną
Przysypkę M. Steina z marką
SIOSTRA MIŁOSIERDZIA z DZIECKIEM.
Padełko z sitkiem 15 kop. Medal złoty
Reprezentant dla Łodzi: **Gustaw ROSENTAHL**

GLYCÉROPHOSPHATE GRANULE ROBIN

Glycerofosfat ziarnisty ROBIN'A
GLYCEROFOSFAT WAPNIA I SODY
Stosowany w szpitalach paryskich
Wzmacniający system nerwowy
Wskazany przeciw krzywicy, słabości kości w okresie rośnięcia u dzieci, podczas karmienia i ciąży, i przeciwko neurastenii, przecięciu umysłowemu i t. p.
Przyjemny w smaku zżywa się w małej ilości mleka lub wody.
Dla dotkniętych cukrową chorobą wyrabia się w formie pastylek.
Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw
Sprzedaż w aptekach i w większych składach aptecznych.

Piękność to potęga!

Na **PIEGI, PRYSZCZE, WAGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY** wszelkiego rodzaju nieczystości skórny jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnione i uznane przez powagi lekarskie

MYDŁO ks. KNEIPPA
z napisem na każd. etyk. reprezent. i powyższą etykietą. Bez tego podp.—falszyki. Po 40 kop. kawałek sprzed. wszystk. apt., skl. apt. i perfumaryc.
Reprezentant: **M. Niedźwiedz, Warszawa, Wspólna 5.** 1591

„KOKOLIN”
Masło z orzechów kokosowych do smażenia, gotowania i pieczenia.
Tow. Akc. RYSKIEJ OLEJARNI PAROWEJ dawn. W-ma Hartmanna.
Zastępuje w zupełności masło krowie a jest dużo tańsze.
Przedstawiciel na Królestwo Polskie
KUKSZ & LUDTKE,
1471 Warszawa, Leszno 27.

Dla Pań, dbających o swoją **URODĘ**

i młodzieńczą świeżość cery poleca się jedyny specjalny kosmetyk
CREM VENUS
St. Górskiego,
Piegi, pryszcze i liszaje.
Liczne podziękowania. Cena 60 kop. i rb. 1.20.
2055 Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach.

Zalecany przez pp. lekarzy
KEFIR B. PATZEROWEJ
Łódź, Mikołajowska 31
Dostawa do domów rano i po południu. 1660

Do wynajęcia
od 1-go lipca r. b. mieszkanie z 7-miu pokojów i kuchni z wszelkimi wygodami; I piętro front. Nowy Rynek Nr. 2, gdzie apteka M. Leinwebera, Wiadomość w podwórzu w kantorze administracji. 1942-3

Do wynajęcia

od 1 Lipca mieszkanie w oficynie 2 pokoje z kuchnią, z wszelkimi wygodami i pokój kawalerski. Piotrkowska 292 1932/61

Przeciw kokluszowi, przy kaszlu, astmie, emfizemie, katarach krtań, oskrzeli i chorobach płac, wzbudza apetyt. Uspokaja nerwy, „Kosulin“ aptekarza J. Saskiego w Brześciu Lit. Pozwolenie Rady Medycznej za № 847. Grand Prix w Hadze. — Cena flakona 1 rb. — Ładać wszędzie. — W Łodzi u Spiessa. 1369—d—

LEKCYE
języka polskiego i francuskiego dla dzieci oraz osób dorosłych. Kursy dla omdziomców. Metoda ułatwiona. Tam też mogą się zgłaszać osoby, zaniedbane w edukacji. Ulica Długa 83, I piętro. 3430d

Poszukuje się
Wspólnika
do wyrobionej firmy, z kapitałem 3 tys. rubli. Wiadomość ul. Północna № 16, Czarnemski. 1944—3—1

Do sprzedania
od 1-go Lipca r. b.
SKLEP
galanteryjny
specjalność biżuterii. Kapitał potrzebny od 800 do 1000 rubli. Mikołajewska Nr. 48. 1988—3—1

ZAKŁAD 1684
tapicersko-dekoracyjny
Wł. Przeździecki i S-ka
posiada na składzie garnitury, otomany, leżanki oraz przyjmuje wszelkie roboty na wyjazd: dekoracje, przeróbki mebli, wendy, markizy, rolety i opakowanie mebli. PIOTRKOWSKA 108.

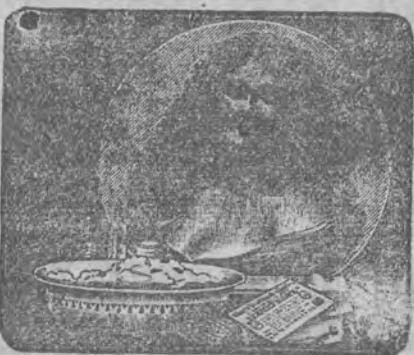
Sprzedam lub wydzierzawię
11 morgowe gospodarstwo wraz z budynkami i zasiewem, tylko zaraz, 1 wiorsta do kościoła i szkoły, w tem 1 morga 11-letniego zagajnika i 2 składy torfu. Wiadomość ulica Drewnowska nr. 63 m 3 lub ul. Dzielna nr 3 u stróża. 1993—3—1

Zdolny stolarz modelowy
i kowal
do części maszynowych, mogą się zgłosić na Mikołajewską 78. 2038—3—1

Letnie mieszkania
do wynajęcia: kąpiel rzeczna, las, piasek, okolica bardzo ładna, wszystkie prowianty na miejscu. 20 minut drogi od stacji Andrzejów. Domy W-nej Kochanowskiej, wiadomość na miejscu u stróża Talina, w Jazach (Bedoń). Ceny bardzo przystępne. 2028—2—1

EGZYSTUJĄCA OD LAT 20 W ŁODZI
Pracownia haftów
i ZNACZENIA BIELIZNY
D. Mazurkiewiczowej
z dnem 1 października r. b. przeniesiona została na ulicę
Przejazd 16,
m. 24.
Przyjmuje się uczennice.
Ulica PRZEJAZD Nr 16.

Kto sobie życzy mieć zdrowe i piękne włosy

to niech sobie myje głowę jedynie

„Szampunem“

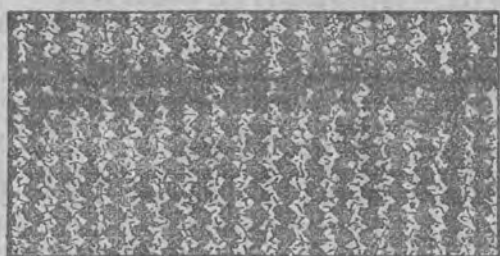
ze złotymi medalami. Paczka wystarczająca na 4—5 mycia 20 kop.

Żądać „Szampun“ ze złotymi medalami we wszystkich składach aptecznych i perfumeryach. Główna sprzedaż w Łodzi u D. MARKUSA, Cegielniana № 49.

Reprezentacja na całą Rosyę. 1612

H. NEUMANN, Łódź, Piotrkowska 89. — Tel. 16-20.

SERVUS
NAJLEPSZA PASTA DO OBUWIA
ORYGINALNA W BIAŁYCH BLASZANKACH

1754

SKŁAD SUKNA G. A. RESTEL i S-ka

ul. Piotrkowska № 165.

Materyały męskie w różnych cenach i gatunkach.

Materyały kostyumowe. Chastki wełniane.

№ 2538.

Dyrekcya Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

podaje do powszechnej wiadomości, iż niżej wyszczególnione nieruchomości w m. Łodzi położone, z powodu niezapłacenia raty listopadowej 1910 roku, wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, odbywać się mające od godz. 11 zrana w kancelaryi wydziału hipotecznego przy ul. Średniej pod № 427 w m. Łodzi, przed wyznaczonymi notaryuszami, a mianowicie:

1) pod № 29 przy ulicy św. Jakóba obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 5,200, od której zaległość wynosi rb. 182 kop. 52, wadium do licytacji złożyć się mające wy-

nosi rb. 1,040; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 7,800; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 22 sierpnia (4 września) 1911 roku przed notaryuszem Józefem Żyźniewskim.

2) pod № 49 przy ulicy Aleksandrowskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 14,200, od której zaległość wynosi rb. 912 kop. 30, wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 2,840; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 21,300; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 22 sierpnia (4 września) 1911 roku przed notaryuszem Janem Nieznańskim.

(Dalszy ciąg na str. 15).

Ważne dla amatorów gamek do obcasów!!! Żądać wszędzie!!!

Angielskie patentowane ochraniacze obcasów (gamki)

Dermatine

z mosiężnymi gwiazdkami i szrubkami,

2012
!!! Wystrzegaj się naśladownictw !!!

!!! Wystrzegaj się naśladownictw !!!

znane powszechnie za najlepsze bo najtrwalsze. Z powodu pojawienia się w handlu gamek szarych, imitujących nasz wyrób, zwracamy uwagę na № patenta i napis „DERMATINE“ pomieszczony na każdym ochraniaczu. — Sprzedaż hurtowa:

M. Ch. Sztucki i U. Behagen, Łódź, Nowomiejska 4.

75%

ludzi cierpi od odcisków. Jedynym środkiem dla usunięcia tego zła są **KRAŻKI**

„Richard“

wynalazek D-ra HENRYKA WILDTA w Warszawie

Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych, lub wprost u D-ra HENRYKA WILDTA w Warszawie. Proszę zwracać uwagę na firmę „HENRYK WILD“ i wystrzegaj się bezwartościowych naśladownictw. 2015

ŚRODEK!!!

Najradkalniejszy w świecie przeciwko wszelkiemu robactwu

„KAZBEK“ i „ARAGAC“

w blaszanych i tekturowych patentowanych pudełkach B-cia A. i A. Ter-Petrosiano, Kaukaz z marką dwa lwy z mieczami. — Sprzedaż w aptekach i w większych składach aptecznych.

Wystrzegaj się podrabiań!!!
1547 Ich bardzo wiele!!!

3) pod № 53 przy ulicy Aleksandrowskiej obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 9,000, od której zaległość wynosi rb. 341 kop. 24, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,800, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 13,500; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 22 sierpnia (4 września) 1911 roku przed notaryuszem Hipolitem Aleksandrowiczem.

4) pod № 226 przy ulicy Stary Rynek obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 7,500, od której zaległość wynosi rb. 258 kop. 88, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,500, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 11,250; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 22 sierpnia (4 września) 1911 roku przed notaryuszem Waleryanem Ryfińskim.

5) pod № 320kk przy ulicy Konstantynowskiej obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 11,500, od której zaległość wynosi rb. 415 kop. 04, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 2,300, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 17,250; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 23 sierpnia (5 września) 1911 roku przed notaryuszem Feliksem Rybarskim.

6) pod № 320abp przy ulicy Leszno, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 10,000, od której zaległość wynosi rb. 384 kop. 60, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 2,000; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 15,000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 23 sierpnia (5 września) 1911 r. przed notaryuszem Józefem Żyźniewskim.

7) pod № 388a przy ulicy Południowej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 19,800, od której zaległość wynosi rb. 645 kop. 89, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 3,960, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 29,700; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 23 sierpnia (5 września) 1911 roku przed notaryuszem Hipolitem Aleksandrowiczem.

8) pod № 487a przy ul. Południowej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 11,500, od której zaległość wynosi rb. 363 kop. 43, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 2,300; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 17,250; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 23 sierpnia (5 września) 1911 r. przed notaryuszem Konstantym Mogilnickim.

9) pod № 697d przy ulicy Radwańskiej obciążona pożyczką Towarzystwa rubli 12,000, od której zaległość wynosi rb. 421 kop. 25, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 2,400; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 18,000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 23 sierpnia (5 września) 1911 roku przed notaryuszem Wiktorem Sarosiakiem.

10) pod № 786e przy ulicy Zielonej obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 47,900, od której zaległość wynosi rb. 1625 kop. 52, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 9,580, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 71 850; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 23 sierpnia (5 września) 1911 roku przed notaryuszem Julianem Ładą.

11) pod № 787h przy ulicy Długiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 9,400, od której zaległość wynosi rubli 560 kop. 05, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 1,880; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 14,100; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 23 sierpnia (5 września) 1911 r. przed notaryuszem Waleryanem Ryfińskim.

12) pod № 789r przy ulicy Lipowej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 12,000, od której zaległość wynosi rb. 691 kop. 40, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 2,400; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 18,000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 24 sierpnia (6 września) 1911 r. przed notaryuszem Józefem Grabowskim.

13) pod № 789ef przy ul. Benedykta, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 23,300, od której zaległość wynosi rb. 889 kop. 46, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 4,660; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 34,950; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 24 sierpnia (6 września) 1911 r. przed notaryuszem Feliksem Rybarskim.

14) pod № 805c przy ulicy Pańskiej obciążona pożyczką Towarzystwa rubli 22 500, od której zaległość wynosi rubli 758 kop. 33, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 4,500; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 33,750; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 24 sierpnia (6 września) 1911 roku przed notaryuszem Janem Nieznańskim.

15) pod № 814de przy ulicy Karolewska szosa obciążona pożyczką Towarzystwa rubli 7,900 od której zaległość wynosi rubli 290 kop. 97 vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,580; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 11,850; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 24 sierpnia (6 września) 1911 roku przed notaryuszem Janem Nieznańskim.

16) pod № 819ee przy ulicy Miłsza obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 17,600, od której zaległość wynosi rb. 1,935 kop. 85, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 3,520, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 26,400, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 24 sierpnia (6 września) 1911 roku przed notaryuszem Hipolitem Aleksandrowiczem.

17) pod № 902m przy ulicy Słowiańskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 6,300, od której zaległość wynosi rb. 219 kop. 10, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,260; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 9,450; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 24 sierpnia (6 września) 1911 roku przed notaryuszem Konstantym Mogilnickim.

18) pod № 1054k przy ul. Łomżyńskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 8,500; od której zaległość wynosi rb. 495 kop. 45, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,700; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 12,750; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 24 Sierpnia (6 września) 1911 roku przed notaryuszem Eugeniuszem Trojanowskim.

19) pod № 1076b przy ulicy Włodzimierskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 9,000, od której zaległość wynosi rubli 293 kop. 40, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,800; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 13,500; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 24 sierpnia (6 września) 1911 roku przed notaryuszem Julianem Ładą.

20) pod № 1086g przy ulicy Orlej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 12,000, od której zaległość wynosi rubli 418 kop. 24, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 2,400; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 18,000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 25 sierpnia (7 września) 1911 roku przed notaryuszem Waleryanem Ryfińskim.

21) pod № 1022b przy ul. Nowo-Wodnej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 9,000, od której zaległość wynosi rb. 413 kop. 06; vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,800; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 13,500; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 25 sierpnia (7 września) 1911 roku przed notaryuszem Józefem Grabowskim.

22) pod № 1097c przy ul. Nawrot, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 13,400, od której zaległość wynosi rubli 438 kop. 18, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 2,680; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 20 100; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 25 sierpnia (7 września) 1911 roku przed notaryuszem Feliksem Rybarskim.

23) pod № 1103 przy ul. Mikołajewskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 12,800, od której zaległość wynosi rb. 417 kop. 28, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 2,560; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 19,200; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 25 sierpnia / 7 września 1911 roku przed notaryuszem Józefem Żyźniewskim.

24) pod № 1111abc przy ul. Dzielnej i Widzewskiej obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 50,200, od której zaległość wynosi rb. 1778 kop. 41, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 10,040; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 75,300; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 25 sierpnia (7 września) 1911 roku przed notaryuszem Janem Nieznańskim.

25) pod № 1144 przy ulicy Widzewskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 10,200, od której zaległość wynosi rubli 324 kop. 36, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 2,040; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 15,300; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 25 go sierpnia (7 września) 1911 r. przed notaryuszem Konstantym Mogilnickim.

26) pod № 1144c przy ulicy Widzewskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 23,500, od której zaległość wynosi rb. 967 kop. 32, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 4,700; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 35,250; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 25-go sierpnia (7 września) 1911 roku przed notaryuszem Wiktorem Sarosiakiem.

27) pod № 1313a/15a przy ulicy Zagajnikowej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 12,000, od której zaległość wynosi rb. 522 kop. 24, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 2,400, licytacja rozpocznie się od sumy rubli 18,000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 25 sierpnia 7 września 1911 roku przed notaryuszem Eugeniuszem Trojanowskim.

28) pod № 1398c przy ul. Dzielnej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 4,900, od której zaległość wynosi rubli 217 kop. 92, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 980, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 7 350; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 25 sierpnia (7 września) 1911 roku przed notaryuszem Julianem Ładą.

W razie, gdyby dzień wyznaczony dla sprzedaży był świętecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.

Łódź, dnia 3/16 maja 1911 roku.

1875—3—3

LOKAŁ

składający się z 6 pokoi a 12 okien, w którym mieści się kantor Tow. Akc. L. Grohmana, Piotrkowska 84, jest od 1 lipca 1911 roku do wynajęcia. 1982—3—1

WARSZAWSKIE AKCYJNE TOWARZYSTWO POŻYCZKOWE LOMBARD

Filia I ulica Zachodnia № 31,
Filia II ul. Paszaj Majera № 11,
Zawiadamia, że w miejscowej sali licytacyjnej, przy ul. Zachodniej № 31, w dniu 18-ym czerwca (1-ym lipca) 1911 r. i dni następujących odbywać się będzie licytacja na sprzedaż zastawów (z obydwóch od działów) we właściwym czasie nie prolongowanych; podczas trwania licytacji prolongata zastawów, na sprzedaż wystawionych, miejsca mieć nie będzie.

Wykaz № № zastawów, podlegających sprzedaży, będzie ogłoszony w gazecie „Rozwój”. 2010

**FABRYKA
BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA
Walentego
Przybysza**
w Łodzi, Widewska 5,
(róg Średniej).
Telefon 22-33.

Nagrodzona wieloma medalami.
Specjalność: Kosze do fabryk.

Wyrobiam:

Mebel bambusowe płaszem kryte,
Mebel bambusowe matą kryte,
Bambusowe etażerki,
Bambusowe stoły do kwiatów,
Bambusowe garnitarki dziecięce,
Bambusowe parawany,
Bambusowe ekrany,
Kosze do podróży,
Kosze do kieliszy,
Kosze do papieru, kosze waltzowe,
Kosze do żywych kwiatów,
Kosze do robionych kwiatów,
Mebel ogrodowe, mebelki dla lalek
Koszycki do balet,
Kosze wszelkiego gatunku na ob-
stalnę gotowe dla pp. piekarzów
Fabryka na Widzewskiej
№ 5 przyjmuje wszelkie obsta-
lanki, z dokładnym wykończe-
niem, po możliwie najniższych
cenach, 1455

56 mórg ziemi

dobrej, z zasiewami, można po-
dzielić i po parę mórg, podług
życzenia nabywcy, dodać się dwa
budynki drewniane, Towarzystwo
na tych mórgach może zostać.
Folwark Proboszczewice, na szo-
sy Łęczyckiej, 2 wiorsty od Zgie-
rza Również i place są do
sprzedania. 2002—3—1

Ból głowy i Migrenę
natychmiast usunąć

Migreno Nervosin

Bezwarunkowo pewny i nie-
szkodliwy roślinny środek.
Żądać w apt. i skl. aptecz. tylko
oryginaln. proszków po 10 k.
Pudełko 1.20 k. Główny skład
Tow. Akc. L. Spiess i Syn.

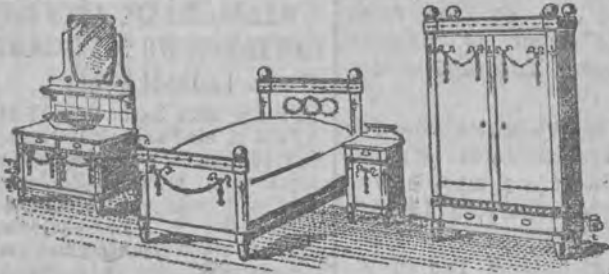
4690—122

Plac Sportowy „Helenów”. W niedzielę i w poniedziałek dnia 4 i 5-go czerwca 1911-go roku (Zielone Świątki).

MATCH FOOTBALOWY

Wrocław — Łódź.

Wrocławski klub sportowy „GERMANIA” Mistrzowska drużyna Śląska 1910/11 contra reprezentatywna drużyna Łódzka zestawiono z następujących klubów: „SILA”, „SPORT i TURN-VEREIN”, „NEWCASTLE”, Klub sportowy „WIDZOW”, „UNION”, „ŁÓDZKI KLUB SPORTOWY” i „VICTORY”. Początek o g. 5 1/2, po poł. bez względu na pogodę. — Ceny miejsc: Wejście 40 kop. Uczniowie 25 kop. Terassa: I rząd—75 kop., II rząd—60 kop., III i IV rząd—pó 50 kop. Wcześniej: Wejście, 30 kop. Uczniowie 20 kop. Terassa: I rząd 65 kop., II rząd—50 kop., III i IV rząd—40 kop. Bilety wcześniej nabywać można w księgarni „Pommer i S-ka” Piotrkowska 71.

Korzystajcie z sposobności nadzwyczajnej, zanim będzie zapóź. no! Wyprzedaj z powodu likwidacji! 25%^o niżej ceny kapna. Sprzedajemy daję różne meble i t. d., meble do pokoi: stołowego, sypialne-1201-10 go, salonów i do kuchni.

MAGAZYN MEBLI
A. Bauer,

ul. Wschodnia 72 i św. Anny 19.

W żeńskiej VII-io klasowej szkole polskiej Z. Petkowskiej

w Łodzi, Wólczańska № 55,

egzaminy wstępne odbędą się 8, 9 i 10 czerwca. Podania do d. 6 czerwca włącznie przyjmuje kancelarya szkoły pomiędzy godz. 11—3 p. p. 2032

Miliony osób uzdrowionych!

Powagi lekarskie uznały i orzekły, że

Mydło „HERBA”

D-ra OBERMEYERA (z siostrą miłosierdzia)

jest jedynym najpewniejszym leczniczym środkiem, usuwającym pryszczę, łupież, wagner, liszaje, krosty, swędzenie i wszelkie nieczystości skóry.

Miliony kawałków w użyciu. Tysiące podziękowań od wdzięcznych chorych i lekarzy. — Kto chce się skutecznie wyleczyć, niech żąda tylko mydła „HERBA” z marką siostra miłosierdzia na każdym kawałku, gdyż wszelkie inne — bezwartościowe fałszyfikaty. Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjnych. 941r

Milsza 46. — Milsza 46.
OTWARCIE OGRODU

CODZIENNIE

KONCERT

wiedeńskiej damskiej orkiestry pod kier. dyrektora p. Schebla. Kuchnia i piwnica doskonale zaopatrzone.

Piwo Anstadta i Stryckie z beczki.

O liczne odwiedziny uprasza

E. Bendorf.

2087

Wydawnictwa GEBETHNERA i WOLFFA

NOWOŚCI!!!

Reymont Wl. St.

Wampir

Powieść na tle praktyk mistycznych i teozoficznych
Cena rb. 1.80.

Edward Paszkowski

ROZBITKI

Powieść z kroniki kresowej
Cena rb. 1.60.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

2051

Sklep rzeźniczy

od lat kilka istniejący zarazem, mieszkanie składające się z 1-go pokoja z kuchnią, piwnicą i stajnią w dobrym punkcie miasta, od 1-go lipca r. b. za przystępną cenę do wynajęcia. Wiadomość: Andrzeja 17, Zakład fryzjerski, Bittner. 1968—3—1

Do sprzedania i rozebrania

przy ulicy Mikołajewskiej № 6 — domy mieszkalne, stajnie, wozownie, parkany, wogóle całe zabudowanie marwane i drewniane, a także przy ul. Konstantynowskiej № 94 artyleryjskie stajnie drewniane do rozebrania i sprzedania. Wiadomość: al Piotrkowska № 141 u p. A. Kobyłańskiego. 1956

BRYCZKA

półwęgierka na gumach zupełnie nowa jest zaraz do sprzedania. Osie oliwne. Dyszle na parę i jednego konia. — J. Barski. — Pańska nr. 77. 1968—3—1

Szwaczki

do szycia fartuchów potrzebne. **Ad. Horak,** Piotrkowska № 149. 1980'3

Przekonałem się,

że

rzeczywiście najlepszą bieliznę
:: i najpiękniejsze krawaty ::

można dostać tylko u

A. Spodenkiewicza

ul. Konstantynowska № 26.

2065

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY”

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii — srebrnymi i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 23.

Karsy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Grantowna nauka pasowania, mierzenia i apinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sakię, gdzie uczenice nabierają wprawy i gusta. Po złożeniu egzamina w Cecha uczenice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. **Na miejscu duży wybór manekinów.**

Przyjmuje się obstalunki podług zdjętej miary. Zamiejscowym wysła się za zaliczeniem pocztowym. 3456r

Chcecie się tanio i elegancko ubrać?

to proszę do mego magazynu konfekcyjnego, który jest bardzo bogato zaopatrzone na wiosenny i letni sezon w damską modę i dziecięcą garderobę wszystko szyte podług nowego angielskiego fasonu. Proszę się i odwiedzić. Obstalunki prędko i przekonać i odwiedzić. akaratnie wykonywa.

Sprzedaj za gotówkę i na raty.

L. Kleinoth, PIOTRKOWSKA
Nr. 99. 976

W IV-o klasowej Szkole Filologicznej Polskiej

J. Radwańskiego w Łodzi Cegielniana 11.

(a od 1 Lipca r. b. Zawadzka № 9) egzamin wstępny zaczynają się d. 8 czerwca o g. 9 r. Podania z dowodami osobistymi kandydatów składać należy w kancelaryi szkoły w godz. biurowych. 1881